

311587

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭
Vol. 16

జేన్స్ పట్టణము 1928-వ నంబర్ డిసెంబరు 7-వ తేది శుక్రవారము

No. 207

శ్రీ విభవనాథ సంవత్సర కార్తీకమాస బహుళ ఏకాదశి

నంచిక ౨౦౭

ఆమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారితో చేతులు
జోగ్యతావల్లములు పొందియున్నది
తలనొవ్వుల మాన్యును. వాయువు బోట్ల
తావును. సార్వభౌమనొవ్వుల బారదోలును.
బోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
మరకను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
అలో నూడ వాడుచున్నాడు.

ఆమృతాంజనము అన్నివిధములకు
నొవ్వులకు సరిపోయినది.

మంచభాష చీటి చూచి కొనిత
జెనానము గలుగజుడు.

జక్కెలి దబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బెన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండవలసినది.

ఆమృతాంజనం డిపో

6, 7 రంబు కెట్టిపిథి, మృదాన

102, ఫోటో, ఫోటో, బొంబాయి

మా కాతాదారుల కొక ముఖ్యసందేశము

దినదినము మాకు వచ్చుచున్న ఆర్థికసంఖ్య హెచ్చగుచుండుటచే స్థలసంకోచము
వలన మాఃరిశ్రమశాలను ఇదివరలోనుండిన భవనమునుండి క్రస్తుతము మద్రాసు, గోవిందపు
నాయుని వీధిలోనున్న నెం 28, భవనమునకు మార్చితిమిని సంతసముతో మాకాతాదారు
లకు తెలియుచేయుచున్నాము. దీనికి ముఖ్యకారణము మాకాతాదారులకు మాయండుగల
నమ్మకము, విశ్వాసము, ప్రోత్సాహము మొదలగునవియే. ఇదివరలో చూపుచుండిన ఆదరణను
ఇంకను చూపుచు మావల్ల ఎక్కువలాభమునకూడ పొందవలెనని మా యుద్దేశ్యము.

దయయుంచి ఒకసారి మా ప్రదర్శనశాలకు, ముఖ్యముగా శరీరశ్రమశాలకు రా
ప్రార్థితులు.

ఉమ్మడి బంగారు కెట్టి అందు నన్ను,

బంగారు, పెండి నగల వర్తకులు,

నెం 28, చైనాబజారులోడ్డు, మద్రాసు

ప్రతి గృహమునందు అత్యావశ్యకముగా నుండవలసినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలను

Regd

trade Mark

తెప్పించి, ఒకడభా వాడిన మీద మిక్కిలి తృప్తిచెందెదరని మా నిశ్చయభిప్రాయము. ప్రతివినము అడుగకరే
మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు గ్రహణ విదర్శనము. 504, పా 201

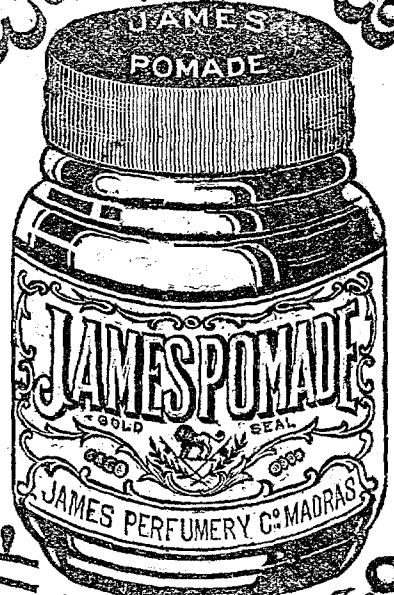
ఇవి మేలైనకస్తూరి, కంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రానుకూలముగా తయారు
చేయబడినవి. తాంబూలుతో గానీ, విడిగా గానీ ఉపయోగింపవచ్చును. నలువిధముల, దగ్గులు, కీలము.
అక్షయము, పేరు, కడుపుబ్బరము, కడుపుబ్బరము, పిల్లల కడిసెము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిమాండ్లము, ముఖద్వ
కము, బుప్పీనక మొదలగువాటికి వ్రజారోహణమునకై పనిచేయును. స్త్రీలు వసిల్లలు ముఖలివారు మొదలగువారికి
అమృతసంక నము. బాలింతలకు ఒక గొత్త వర్ణప్రసాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రు 0-4-0,
పొట్టు ఖర్చు 0-4-0. పొట్టిత ఖర్చు 6 నహా రు. 1-8-0, 12 కి రు. 2-18-0, 25 కి రు. 5-8-0

భివగౌరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొఫైలురు,

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

594

జేము వెమేరు

జేము వెమేరు

మెంట్రుకల నభివృద్ధిచేసి పోషించుట
యందు యిది దివ్యామృతము. ఇంతే
కాదు, కన్నులకును మెదడునకును
చలువదనము నిచ్చును. మిక్కిలి నిర్మల
మైనది.
ప్రతి బుడ్డి నిర్మలత్వమునకు రు 1000 గ్యారంటీ.
బుడ్డి 1 కి 0-5-0 డబ్బెన్ 3-0-0.

జేము వెమేరు మిక్కిలి విశేష
100 అత్యావశ్యకముగా నుండవలసినది మద్రాసు

సోలు ఏజంట్లు:

5231

డి. వి. భద్రం అండ్ M. రామమూర్తి కంపెనీ, కికానాడ.

4994

(డా॥ ఎన్. ఎస్. హరికృష్ణ)

నేను బాలాజీతో గలియాలి

పలువిధములగు కార్యములు

ఆదికవి

“యరిగు యిరిడియా”

తెలఱు లోకమాన్యుని సానుభూతి

ఆల్ ఇండియా కాంగ్రెసు ఎక్స్-ఎసిజెంటు యన్. శ్రీనివాసయ్యంగారి వారి సమక్షమందు

చినోదరత్నాశర, వెరైడెల్ కామిడియన్ అని పేరొందిన

జి. హెచ్. వీరస్వ గారి గుబ్బి బ్యాంక్ కంపెనీ, మైసూరు

5428

9-12-28 తేది ఆదివారం సాయంత్రం 6 గంటలకు

వాట్ టాక్సు తియేటరునందు (ఒత్తవాడ నాటకశాల) వారి మాస్టరు పీస్ అయిన

(ప్రతి) శాస్త్రం యొక్క పరిజ్ఞాత నాటకమును ప్రదర్శింతురు

పజాదరమును చూపగలందులకు షిక్కిరిలి పార్థించుచున్నారు.

మేనేజరు

ఇదివరకు మావద బేరము చేసిన

5021

వారందరూ తృప్తిచెందుల మాత్రమే గాక, ఏదేవదే ఆర్థికతలను పంపుటయే మానమ్యకము.
నకు ప్రజల నిర్దర్శనము. మేలైన అసలు పుష్కరంగాను నగలు కాపలవినవా రందరును
ఈదినమ విలాపమునను దయచేయ గోరెదము లెక ఈ తుము వ్రాసిన పరిణమము.

పరిశ్రమకాల:-

జరిగిం ను బహుజ్ఞం నాయుడు అందు కో, 1610

90, పరచాముత్రియక్కా వీధి, మద్రాసు; కఠోరం:--చెనాబజారులోడు (పూలరింగడికి ఎదురు) మద్రాసు.

భారతదేశమున ఖద్దరు పరిశ్రమ

వేదయుగము

క్రీ. పూ॥ 3000 మొదలు 2000 వరకు

“విశ్వసనీయమగు ప్రపంచచరిత్ర (వాయుబడుటకు చాల పూర్వము బట్టల తరిత్రమ భారతదేశమున చాలవృద్ధియందుండెను. ఈచరిత్రమ మొదట భారతదేశమునందే యేర్పడినది” అని యెయ్యి వ్రాసిరి.

“నేతపరిశ్రమ మొదట భారతదేశమునందే కలిగియుండును,” అని బార్బిబర్డువుడు ‘ఇండస్ట్రియల్ ఆర్జున్ ఆఫ్ ఇండియా’ అని గ్రంథమున వ్రాసెను. ప్రతీక్షణగా బరీబట్టలను సోలమున తెరలను మించిన పన్నుని పజిలిషలను నేయులు మనుష్యులవ్రాయబడుటకు పూర్వమే భారతదేశమునందు భాగుగా ప్రబలియుండెను” అని కూడ బర్డువుడు వ్రాసెను. వేదములలోగూడ చాలచోట్ల నూలుబట్టలకు బట్టలనేయుట మున్నగుకనుకలగుర్చిన విషయములు లేవు. సింధునదీ తరిత్రమున మోహన జోడలోలో యిటీవల జరిగిన భూగర్భపరిశోధనలవలన గూడ నూలుబట్టల తరిత్రమ క్రీ. పూ॥ 3000, 5000 ప్రాంతమునందున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. ఈచరిత్రమ మొదట భారతదేశమునందే కనుగొనబడియుండెనని ప్రాఫెసరు రాగోజిను, ప్రాఫెసరు మోయరు, డేవిడు బాల్ఫూరుగార్డు చేసిన సిద్ధాంతము నీ నిదర్శనములు బలపరుచుచున్నవి.

బ్రాహ్మణయుగము క్రీ. పూ॥ 600

మండిబరీ బంగారుబరీ

శ్రీమద్రామాదానమనందు సీతాకళ్యాణపుట్రమునందు (2-52-83) అనేకరంగులుగల దుస్తులనుగూర్చిన వర్ణనలు చాల గలవు. ఇనకమహారాజు పట్టుబట్టలను బహుమానముగా నిచ్చెననిగూడ నున్నది. [బాలకాండ 74]

“సీతాదేవి మున్నగు కోడలకు అయోధ్యానగరమునకు వచ్చినపుడు వారిపట్టుచీరలు వారిసౌందర్యమునతియింపజేసెను” అని కాసల్యాదేవి మాన్యునవారుడువుచు వారికి స్వాగతమొసగిరి. “ఉపచారికలవంటి సామాన్య స్త్రీలుగూడ పట్టుచీరలనేకట్టుచుండిరి.” (అయోధ్యాకాండ 7) “మండిబరీయును బంగారు బరీయునుగల బట్టలు బంగారు బరీశ్రేష్ఠమైన సీతాంబరములు రత్నస్థలితములగు గలీబులు మాన్యునవి కలవు. నుండరకాండ” రావణుడు పశువురంగు పట్టుపంచను కట్టుకొని నిద్రించుచుండెను. (నుండరకాండ—10) రామ అత్తులు మొదట తెల్లని రంగుల శారబట్టలను ధరించియుండిరి. పిమ్మట వానిని వదలితేసి పల్కలములను కట్టిరి. [అయోధ్యాకాండ—8-7] జంకల బొచ్చుతో తినానీయ నేయబడెను. [అయోధ్యాకాండ—70] రావణుని కయనగృహమున కోమపు, పచ్చదములను బట్టలు నుండెను. [నుండరకాండ—9] ప్రతిని కుద్ధిపరుచుట కొకయంత్ర ముపుడే కనిపెట్టబడెను.

ధర్మరాజు రాజనూయయాగము చేసినపుడు సామంతరాజులు కానుకలు సమర్పించుటలో హిందూకుటుంబుండి కోమబంధములను [ధర్] గుజరాతునుండి అభిరువులు కాలువలను, గొర్రెల మేకలబొచ్చుతో నేయబడిన బట్టలను క్రీములు పదిలిన దారమును, హిమాలయమునకు వాయవ్యభాగమునందు నీవనించువారిచే నేయబడిన వార (హంపు) బట్టలను గంబాను, కర్నాటక మైసూరులనుండి నూలుబట్టలను సమర్పించిరి. —అని శ్రీమన్నారాధారమునందు పరిశీలనబడెను.

బౌద్ధయుగము (క్రీ. పూ॥ 600-321)

జరీ పువ్వులను బుటానుగల చీరలు

క్రీ. పూ॥ 827 లో అలెగ్జాండరు సేనతోని గ్రీకుదేశములు భారతదేశమునకు వచ్చినపుడు ప్రజలు చెట్లగులలోని శారకో నేయబడిన బట్టలను కట్టుచుండిరి. ఆ బట్టలు చాల విగనిగ లాడుచుండెను. —అని నియాగ్నను వ్రాసెను.

దేవియగు తరువాత వచ్చిన క్షైరకన్యసేనతో గ్రీకుదేశముపై దాడిచేసినపుడు మైసూరులో చాలమంది భారతదేశపు నూలుబట్టలను కట్టుకొనియుండిరి. ఈజిప్టులో నూలుబట్టలు చాల చవుకగానుండుటచే ముక్కలముట్టలను నేయవలసి కందర్శిని నూలుబట్టలనే యిచ్చెను.

ఎస్టేటులాండు చట్టము

విశ్వనాథదాసుగారి సవరణ బిల్లు

ఉద్దేశములు, కారణములు

పెర్మనెంటు సెటిల్మెంటు 1802 లో ప్రవేశపెట్టబడక పూర్వమునుండియు రయతుల భూమి నిస్తునకు రెవిన్యూ లాస గబడుచుండుట వాడుకలోనుండెను. 1802 నల్ల రెన్యూలేషను 25 లోగల మరతులక్రిందను, బోర్డు స్టాండింగు ఆర్డరు 29 లో ప్రకటించబడిన మరతుల క్రిందను, మద్రాసు జమీందారీలన్నియును కాళ్వతముగా పెటిల్మెంటు గావించబడినవి. నిర్ణయించబడిన పేష్కీషు చెల్లించుచుండుట, రయతులను దయతో నాడరించుట, వ్యవసాయమున భివృద్ధిగావించుట, పోలీసు వారికి తోడ్పడుట, మున్నగు మరతులపైని జమీందారులవలన జమీందారీని పొందియుండవలెను. రెన్యూలేషనుయొక్క రివెన్యూ ప్రకారము భూస్వామి కాళ్వతముగా నిర్ణయించబడిన పస్వల్య మొత్తమును మాత్రమే చెల్లించుటవలన, సాగుబడిక్రింద లేనిభూములకు మరల సంపాదించి లాభము బొందుటవలన, పేష్కీషుయొక్క రెవిన్యూకు గాని లేక సన్నెన్యూకుగాని, భూస్వామికి హక్కులేదు. ఇట్టిహక్కు భూస్వామికిలేకున్నను, దేశాచారము ప్రకారము రయతు భూస్వామినుండి తన నిస్తునకు రెవిన్యూగాని లేక సన్నెన్యూగాని పొందుచుండును. ఇట్టిహక్కు స్టాట్యూటు ప్రకారము జమీందారుల కొనగబడకున్నను, అక్సెప్షన్ పుస్తక సన్నెన్యూనుమాత్రమే గాకుండ కొన్నిసందర్భములలో రెవిన్యూనుగూడ జమీందారులు పొందుచునేయున్నారు. పాత్రయిటరీరయతులకు సంబంధించినంతవరకు మాత్రము, దేశాచారము ప్రకార మరయతు భూస్వామియొక్క యష్టముపైని పీసీని బొందుచున్నారు. ఈ దేశాచారము కొద్ది అఫ్ హార్డు చేతనుగూడ అనుసరింపబడుచున్నది.

పెర్మనెంటు సెటిల్మెంటు ప్రవేశపెట్టబడుటకు పూర్వము భారతదేశమున దంతలనుగూడ యాయాచారమును వ్యవసాయదారు డనుసరించుచుండెను. తాత్కాలికముగా పెటిల్మెంటు కాబడిన ప్రాంతములన్నిటిలోను యాయాచార మనుసరింపబడుచున్నది. ఇది మద్రాసులో రయతువారి ప్రాంతము లన్నిటిలోగూడ అనుసరింపబడుచున్నది. కాబట్టి, ఇట్టిహక్కు పెర్మనెంటు సెటిల్మెంటు కాబడిన జమీందారీలలోని రయతుల కొనగబడకపోవుటకు కారణము గాన్పించును.

వంగరాష్ట్రములో, భూసారము, నీటిపారుదాయము, పుష్కలముగా నుండుటచేతను, కాటకము లరుదగుటచేతను, ఆ రాష్ట్రపురయతుల భూమిని రేట్లు స్వల్ప మగుటచేతను, ఈ సమస్య వంగరాష్ట్రములో నుదయింపలేదు.

మద్రాసులో, ప్రాత్రయిటరీ రయతు, యితర రాష్ట్రములలో తాత్కాలికముగా పెటిల్మెంటు కాబడిన జమీందారీ రయతులకంటెను, వంగ, బీహార్, బెంగాల్ రాష్ట్రములలో పెర్మనెంటు సెటిల్మెంటు కాబడిన రయతులకంటెను గూడ, చాల యెక్కువరేటు చొప్పున నిస్తు చెల్లించుచున్నారు. ఇండియా గవర్న మెంటు లాండు రెన్యూ వరతి ప్రకారము, రయతునా రీరయతు మొత్తమువంటిలో నెనిమిదవ భాగమునుండి పదవభాగము వరకు నిస్తుగాచెల్లించును. బెంగాలు

పెర్మనెంటు (1885) ప్రవేశపెట్టబడిన పిమ్మట, వంగరాష్ట్ర రయతులు, మొత్తమువంటిలో నెనిమిదవభాగముకంటె తక్కువ విలువను నగదురూపమున చెల్లించు లాభమునుపొందిరి. కాని, మద్రాసులో జమీందారీ రయతు మొత్తమువంటిలో పగము భాగమును, అప్పుడప్పుడు పగముకంటె నెక్కువభాగము, చెల్లించుచున్నారు. ఈ విధముగా వంతులను వంతు కొనుకట్టి ఆమితవ్యయమునకు మార్గముకావుండియు, రయతుయొక్క, వ్యవసాయ తరిత్రమయొక్కయు అభివృద్ధిని అటంకపరుచుచుదియు మాత్రమే గాకండ స్పృకులలో విధింపబడిన వంతుల వద్దతికిని మొనుబొచ్చకవర్తించే నిర్ణయింపబడిన నిస్తుపద్ధతినిగూడ ప్రత్యక్షవిరుద్ధముగా నున్నది. ఎస్టేటు లాండుచట్టము (1908) యొక్క 4) సెక్షన్, 12-వ అధ్యాయముల ప్రకారము రయతు తన నిస్తు పన్నురూపమున చెల్లించబడుటకు మరగా నగదురూపమున నిర్ణయింపబడుటకు దరఖాస్తు చేయుహక్కునుపొందియున్నారు. నగదు రూపమున చెల్లించబడుటకు మొత్తము వంటిలో పగము కంటె నెక్కువభాగమునకు మద్రాసు రెన్యూ వోర్డు అంగీకరింపలేదు. దీనికితోడుగా, నగదుచెల్లింపబడు నిస్తులు కాటకములేని పదిసంవత్సరముల పగటువంటిను బట్టి నిర్ణయింపబడినవి. ఇందువలన భూమినుండి రాగల అత్యధిక రాబడి భూస్వామికి చెందును. కాబట్టి, కాటకపు పంపత్సరము లలో రయతునకు రెవిన్యూ యేర్పాటుచేయుట శాస్త్రము.

తెనుబడివద్దార్డుములధర్మలు పెరిగినపుడు నిస్తునుపొచ్చించుటకు కొన్ని క్రొత్తనిబంధనలు మద్రాసుఎస్టేటు లాండుచట్టములో చేర్చబడుటవలన ప్రాత్రయిటరీ యెస్టేటురయతులకు గొప్ప ఆశ్వాసము జరుగుచున్నది. ఈ నిబంధనలను మద్రాసు ప్రాజెక్టు అంగీకరింపకున్న రాష్ట్రము ప్రభుత్వము రయతుల శ్రేయమును జూడక భూస్వామిలకు మితిమీరిన లాభములను ప్రసాదించినది.

ఈ బిల్లునుండి గావించబడిన సూచనలు 1905 లో ప్రభుత్వముచే గావించబడిన సూచనలకంటె వేరుగావు. కాటకపు పంపత్సరము లందును, పంటలు పోయిన పంపత్సరములందును, నిస్తుయొక్క రెవిన్యూను, సన్నెన్యూను, కాటకపు కమిషనువారును, డీనెంబ్రెలేజేషను కమిషను వారును సిఫార్సు గావించిరి. 1901 నల్ల కాటకపు కమిషను రిపోర్టు యొక్క 91, 92 పుటలలో, యా విషయము గూర్చి స్పష్టమగు సిఫార్సులు గావించబడినవి. ఈ సిఫార్సుల ననుసరించి మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు 1905 నల్ల ఎస్టేటు లాండు బిల్లు యొక్క 124 సెక్షను తయారు గావించిరి. ఇది పెర్మనెంటు సెటిల్మెంటు పోషించబడిన. కాని, భూస్వాములు, తమ పంటబడి సంత సుపయోగించి యా సిఫార్సులను రద్దుగావించిరి.

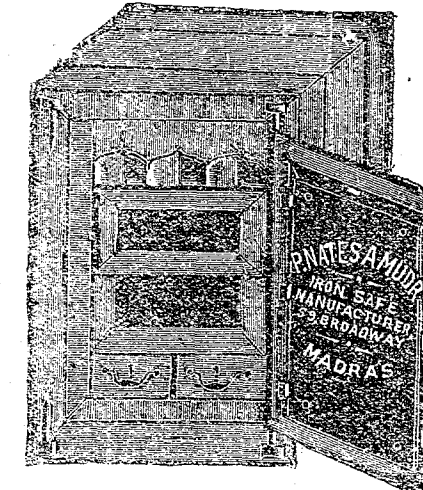
ప్రస్తుత బిల్లు యీ 124 న సెక్షనునే కొన్ని సవరణలతో ప్రవేశపెట్ట వద్దేమియున్నది. ఈ సవరణలు 7 వ పలు క్లాజులో చేర్చబడినవి.

దంతచూరము

డబ్బీ 1-4 2 0-2-0; 12-3 1-4-0

ఈ దంతచూరముతో పండుకోములవలన చిగుళ్లు గట్టి తరుణు. చిగుళ్లనుండి రక్తముకాకుండును. కోటుడుల్లంధము లేకయుండును. దంత ముల్గునులవలన తెన్నగా నుండును. అమ్మి కొలిచినది గీత. అమ్మియును ము. బా. 3.

నరసము

నిలబడ్డ, సాష్టింగు నట్లు సరసముగా యివ్వబడును. ముచ్చా రాంబిష్టిపేధి, పెద్ద నాయకవోపేట ముచ్చాగు. పెన్. నలకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయచ్చిన కయోచుచేయివ్వబడును.

ఉత్తరములు వ్రాసిన బులులు వ్రాయబడును.

వృధ మైనది

ఇచ్చటి మొదట ప్రకారము వాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈ దినన తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయిచ్చువి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆఫరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. 1429

నవ్వుక మైనది

వి. న. టే. శ. మొదలియారె, ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు, ప్రొవైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

వటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్కుసు.

ఐరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

ఆంధ్ర ఎంజనీరులు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగు కవి రీపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైసుబిల్లుకు కావలసిన ఉత్తరములు వ్రాసిన బులులు వ్రాయబడును.

జాతీయమహాసభ జయప్రద ముగా జరుగును

ప్రదర్శనము మహాసభగమువలె నున్నది

ప్రదర్శింపబడు చిత్రవస్తువులు

(ఫ్రీ ప్రెస్ తంబివార్త)

కలకత్తా, డిసెంబరు 6:—కాంగ్రెస్ సమయమున తమ తమ వస్తువులను ప్రదర్శించుకొనుటకు అనేకులుకొరరి. కాని స్థలములేక చాలదరఖాస్తులను తిప్పివేయవలసివచ్చెను. బి. కే. బరక్ అందుకొనారు గొప్పభవనములను నిర్మించినారు.

ఖద్దరు యంత్రసామగ్రి అగ్రగ్యతాళి, విద్యా ప్రకటన తాళి, వ్యవసాయము మొదలగు తాళిల కార్యదర్శులు విక్రీలి తురుకుగా పనిచేయుచు ప్రదర్శనమును ప్రజలకు ఉచయోగకారిగాను జయప్రదనునదిగాను చేయ ప్రయత్నించినారు.

శ్రీ తాళి

పాశ్చాత్యదేశములయందు శ్రీ జనమున నుపరించి భారతవారీయులు గృహపరిశ్రమల నభివృద్ధిపరుచుటకును, క్రొత్త శిల్పములను ప్రవేశపెట్టుటకును చేయుచున్న ప్రయత్నములను చాలమంది యెరుగగదా. శ్రీలకు పనులకుల్పించుటకు కలకత్తాలోనే అనేక పాతశాలలుగలవు. వారిచేత తయారుచేయబడిన చేతికూలాలూ, పువ్వులూ, చొక్కాలూ మనము కోడా ఉపయోగించుకొను అనేకవస్తువులూ, ధోవతులూ, చీరలూ, యంత్రములూ ప్రదర్శింపబడును.

వ్యవసాయతాళి

పాలములతోను, అడవులతోను ప్రభవించు అనేకవస్తువులు ప్రదర్శింపబడును. వ్యవసాయాభివృద్ధి కనపరచుటకు అనేకయంత్రములు ప్రదర్శింపబడును. అక్కడ ప్రజల పోధార్థమై యొక పాతశాల నిర్మింపబడును. పక్షులను పెంచుట చెన్నతీమట మొదలగు పరిశ్రమలు ప్రదర్శించబడును. వ్యవసాయ సంబంధమున చిత్రపటములు ప్రదర్శింపబడును. వస్తుగుణములు తెలుపబడును. కూరగాయలు కాస్త్రీకములుగా పండించి ప్రదర్శింపబడును. వ్యవసాయాభివృద్ధికి పారిశ్రామికాభివృద్ధికి అవసరమున అనేకయంత్రములు ప్రదర్శింపబడును.

జలయంత్రము బియ్యపుమరలు ప్రయోగయంత్రములూ, భావులనుండి నీరుతీయు యంత్రములూ ప్రదర్శింపబడును. ఈ వస్తువులను ప్రదర్శించుటకు చోటుచాలలేదు.

కాంగ్రెసు సంగరము

కాంగ్రెసు సరిత్రతో నిర్ణీయపూర్వభవన మెక్కుమును నిర్మింపబడియుండలేదు. ఈభవనముపై భారతజాతీయపతాక అతిచైతన్యముతో నెగురుచున్నది. 20 వేల ప్రజలకు సరిపోవునట్లు యాభవనము నిర్మింపబడినది. వీరందరూ ఉచశ్యాసములు చక్కగా వినుటకుగాను దూరశ్రవణయంత్రములు అమర్చబడినవి. భవనమునకు దక్షిణదిక్కున మహాసాయకులకు వేదికగలదు. తక్కిన మూడు చైత్రుల గాలిరిలగలవు భవనముకన్న ఖద్దరు వస్త్రముతో చేయబడినది. అనస్త్రమమైన మూడురంగుల అద్దకము, పద్మములూ, ఆపద్మములతో విన్యూద్దీకములు అమర్చబడివిక్రీలి కోభాయనానముగా నుండును.

వేదికమీద ఆఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘ సభ్యులకును, అహ్మద న సంఘ సభ్యులకును, ప్రముఖుల ప్రేక్షకులకును స్థానము అమర్చబడినవి.

కాంగ్రెస్ భవనమునకు సమీపమున ఆఖిలభత్ సమాజేశ్వరునకు నిర్మింపబడిన భవనము కలదు. దీని సమీపమున కాంగ్రెస్ కార్యనిర్వాహకలకు కార్యాలయములు కలవు.

కార్యాలయములలోను ప్రతినిధుల గదులలోను విన్యూద్దీకము అమర్చబడును.

శాంతిపైనికబృందము

ఈ బృందమునకు మంచితో నొసంగుటకు శ్రీయుత సుభాషబోసుగారు ప్రయత్నించుచున్నారు. 7 కోడలనుండి వారు, తమ సమయమునంతయు, శాంతి పైనికల శివీరములోనే గడపుచున్నారు. వారికి కారాగార విమర్శకున దేశభక్తులు లొందరని సాక్షము చేయుచున్నారు.

ఆహ్వానసంఘము

ఆహ్వానసంఘములో చాలమంది చేరుచున్నారు. 8 వ తారీఖునండి కాంగ్రెస్ నిర్వాహకలు ప్రతి గృహమునకు కబ్బి సంఘములో చేరవలసినదని ప్రార్థించెదరు.

దబ్బును విగుల్పు కొనుడు

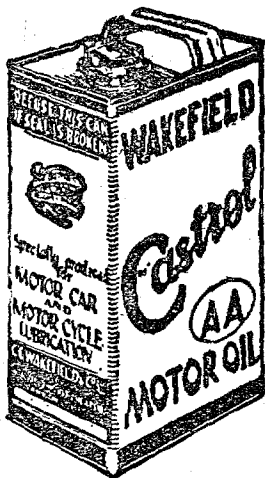
ఇంజను అరుగుదల నష్టమును తగ్గింపుడు.

Wakefield Castrol Motor Oil

నువయోగించి వ్యధాశ్రమను, కష్టమును, తగ్గించుకొనుడు. ఇంజను ఎక్కువగా అరుగుదల కాకుండుటకు ఎక్కువ పవరు గలిగియుండుటకు వుపాయము కాస్త్రల్ మోటారు ఆయిల్ నువయోగించుటయే.

కార్ల తయారొనర్చువారలవల్లను, మోటారు ప్రవీణుల వల్లను అనేకవందల పర్యాయములుగా యిది శ్రేష్టమైన లూబ్రికేటింగు నిర్ధారణకాబడెను.

చాలసేపువరకు లూబ్రికేటింగు చేయగల విశేష గుణములు యిందుండుటవల్ల మిగతా అన్నిటికంటె కాస్త్రల్ ఆధిక్యతపొందునున్నది. దీని నువయోగించిన తరుచు తగులు, రిపేరు బిల్లులు తప్పిపోవును. మీ ఇంజనునకు కాస్త్రల్ నువయోగించి చూడుడు. ఇతరములకంటె మీకు ఆటే ఎక్కువ ఖర్చు కాదు. ఇంజను ఎట్టి ఆటంకములు లేకుండ చక్కగా పనిచేయును.

సి. సి. వేక్ ఫీల్డ్ & కో, లిమిటెడ్.,

లూబ్రికేషను స్పెషలిస్టులు,

వేక్ ఫీల్డ్ హౌస్, బొంబాయి.

ప్రతిచోటను ప్రాచీన గళవు.

ఆఖిలభత్ సమాజేశ్వరు

ఆఖిలభత్ సమాజేశ్వరునకు వచ్చువారు కాంగ్రెస్ ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శియగు పి. సి. కే. గారికి తెలియజేసిననె భోజనమునక, వసతికి తగు యోర్పాటులు చేయబడగలవు. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

నేనగు ప్రగారి యువన్యాసము

కాంగ్రెసు జయప్రదముగా జరుగును

కలకత్తా, డిసెంబరు 6:—శ్రద్ధానందపాక్షతో నుకన్యసిండుచు శ్రీయుత నేనగుప్రగారి రిట్టుపన్యసింబి:—ఈ పంచత్వము కలకత్తాలో జరుగు జాతీయమహాసభ విక్రీలి జయప్రదముగా జరుగును. భారత జాతీయ జీవనముతో నింకా కసారి యింత ముఖ్యమైనదభ కలకత్తాలో జరుగుట సంగజేశ్వరునకు గర్వమును చూడయానందమును కలగజేయకమానుడు. తాము ప్రజాప్రతినిధి రాజ్యములపక్షముననొంది పోదమన్నామని యాదర్శమయమున ఆంగ్లేయులకొట్టిన ప్రగల్భములు అనత్యములని లేలేనది.

సైమను బూటకము

ఇది తమాషానియు, కమిషను సభ్యులను, ప్రభుత్వమువారును ఎరుగుదురు. దేశములో నన్ని రాజకీయపక్షములూను సంఘమున బహిష్కరించుటవలన అహ్వానముచేయబడు దబ్బిచ్చి ప్రజలను నియోగించుచున్నాడు. ఆంగ్లేయులకు సరియగు జవాబులిచ్చుటకు భారతదేశములోని పార్టీ అన్నియు కలకత్తాలో సమాజేశ్వరుకలవు

కాంగ్రెస్ భవనము

ఈసంవత్సరపు కాంగ్రెసుభవనము యిదివరకు భవనములకన్న చాలకెద్దది. అందరూ ఉచశ్యాసములను వినుటకు వీలుగా దూరశ్రవణయంత్రములు అమర్చబడినవి. 8 వ తారీఖునండి కాంగ్రెసువారుగా పగలంతటను పని ప్రారంభించెదరు. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

శ్రీలక్ష్మీ శిల్ప-ఫేక్టరీ

వెద్దాపురము

శ్రీలక్ష్మీ

వెద్దాపురములో శిల్పవస్త్రములను తయారుచేయు ఫేక్టరీ మాదితప్ప ఇతరులకు ఫేక్టరీలేనే లేదను విషయము మన ఆంధ్రులకందఱకును తెలిసిన సంగతియే, మాయొద్ద అందఱకును పనికివచ్చు శిల్పవస్త్రములు అన్నిరంగులలోను సాదా అంచులు, సాదా కమ్ములు, జరీ అంచులు, జరీ కమ్ములుతో సిద్ధముగానున్నవి. మా సరకులు ఇండియాలో అన్నిచోట్లను దొఱకును. మా సరకులకు మా శ్రేడుమార్కు ఉండితిరును. మా శ్రేడుమార్కులులేని బట్టలు అనగా వస్త్రములు మావికావని తెలియవలెను. కావలసినవారికి స్వాంపుల్లు ఉదితముగా పంపబడును.

ముప్పన స్వామరాజు అండ్ వీరాజు,

ప్రాప్రైటరు: శ్రీలక్ష్మీ శిల్ప ఫేక్టరీ
వెలిగూపె ఆడడు. } వెద్దాపురము
"శిల్ప గుచ్చు" }

గజ్జికీ తైలము

తైల దబ్బి 1-కి రు 0-4-0; బి. పి. నహా 0-2-0; ఈ తైలమును గౌరవనీయముగా కాచిన బీజ, గజికీ, నూ, కల మొదలగునవి సరియము. తత్వక పరిశీలము. అమ్మచాలజనం పిహా, బొంబాయి-ముద్రాణు

అఖిలపక్ష సమావేశము

సభలో ప్రాతినిధ్యము

లాహోర్, డిసెంబరు 6:—15 రాజకీయ ప్రతిష్ఠాపనలలో నొకటిగా సంగీరించబడిన అఖిలపక్షసభకు కలకత్తాలో జరుగు అఖిలపక్ష సమావేశంలో ప్రతినిధులుగా నుండుటకు రాయ్ బహద్దూర్ బిషిప్ హాల్ లో, ఏ. పబ్లికేషన్ గారలను ఎన్నుకొనినారు.

సనాతనధర్మ ప్రతినిధిసభ

అఖిలపక్ష సమావేశంలో ప్రాతినిధ్యము యివ్వవలసినదిగా పాంచాల సనాతన ధర్మ ప్రతినిధి సభవారులకు శ్రీ యత మోతీలాల్ సెహ్రా, పండిత మదనమోహన్ నూలవాడ్య దావ్దర ఆదిదేవంబుగార్లకు తంకినంపినారు. ఆ. (పెను).

అలహాబాదు మునిసిపల్ ఎన్నికలు

కాంగ్రెస్ వాదులు అధికముగా నెన్నుకొనబడుట

అలహాబాదు, డిసెంబరు 6:—క్రాంతి మునిసిపల్ బోర్డు ఎన్నికలు ముగిసినవి. రెండు వార్డులలో పండిత జహార్లాల్ గారికి నియోగించబడిన 10 మంది సభ్యులలో 7 గరు ఎన్నుకొనబడిరి. 17 లేదీసుడి క్రాంతిబోర్డు పని ప్రారంభించెను. (ప్రీ (పెన్))

బీహార్ రాజకీయ మహాసభ

డిసెంబరు 9, 10 తారీఖులను సమావేశమగును

పాట్నాలో బీహార్ రాజకీయ మహాసభ డిసెంబరు 9, 10 తారీఖులను సమావేశమగును.

డిసెంబరు 8 తారీఖున ఖద్దరు ప్రదర్శనము జరుగును. మోతీలాల్ దాల్ అస్సానీ, మాలనా అబ్దుల్ కలామ్ అజద్ గార్లు ఆహ్వానించబడిరి.

బీహార్ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము డిసెంబరు 11 తారీఖున సమావేశమగును.

సైమన్ బహిష్కారము

12 తారీఖున సైమన్ సంఘ విచ్ఛిన్నమైనప్పటికి బహిష్కారోద్యమము చక్కగా నెరవేర్చుటకు సభాసందర్భమున పట్టణములో అనేక సభలు జరుగుటకును నల్లజుండాలతో నగర పంక్తిరసలు జరపుటకును నిశ్చయించబడినది. (ఆ. (పెన్))

* * *

బీహార్ ముస్లిమ్ అఖిలపక్షసభ

విభవనామ కలుగుట

పాట్నా, డిసెంబరు 5:—ఆహ్వానసంఘము నెన్నుకొను విషయమై బీహార్ ముస్లిమ్ అఖిలపక్షసభలో చీలికగలిగినది కార్యదర్శియగు అహమ్మద్ హుస్సేన్ గారు రాజీనామా నివ్వరి పాట్నాలో గారి నాయకత్వమున నొక కొందరు ఆహ్వానసంఘముగా నేర్పడి మాలనా అబ్దుల్ కలామ్ అజద్ గారి యధ్యక్షతన పోటీసభ గా విందుచున్నారు. (ఆ. (పెను))

పాట్నా, డిసెంబరు 5:—డిసెంబరు 8, 9 తారీఖులను జరుగు సభకు మాలనా మహమ్మదాలీగారు అధ్యక్షత వహించెను. (ఆ. (పెన్))

మాన సోల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నలుగులభయ ! (సోల్లా ఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణమధికము !

కేరళములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పైకొక్కాకా కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవులింకలు, అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పొర్రులు, శిరస్సు, ప్రేక్షు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును నుంచి ఆర్జ్యమునకు తెచ్చును.

ఈమాత్రలు సేహవాతనొప్పులను వెంటనేమోస్తూను. ఇందు అనేక కీమధులు చేసినవి. ఆహారముగల కీమధు మగుటచేతను వరముహంప్రక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్కర్రు, కృష్ణాజిల్లా

మదరాసువార్తలు

చెన్నపురి ఆంధ్రనాటక సభవారు:—ప్రమా లాభ్యునియ కాటకము (హంసవత్స మేధము) తెనగున 1928 వ సం॥ డిసెంబరు 9-వ లేదీ ఆదివారము, సాయంత్రం 5-30 గంటలకు విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శింతురు.

కా॥ ఎం. ఆర్. నేతరత్న ముద్యుక్తగారు యీనెల 21 లేదీని తిరుమనాపల్లి కేగెదరు. శ్రీరంగములో వ్యవసాయక ప్రదర్శనమును ఈనెల 22 లేదీని తెరచెదరు. ఈనెలాఖరనకు వీరు తిరిగి మద్రాసు వచ్చెదరు.

జిల్లా మ్యూనిసిపాలిటీల చట్టసవరణ బిల్లు:—ఈ బిల్లుకు గురించి యోచించుటకు నియమించబడిన సెలెక్షన్ కమిటీ అధ్యక్షులుగ అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్ గారు నియమించబడిరి. ఈ కమిటీవారు ఈనెల 12 లేదీని సమావేశ మగుదురు.

సంగీత సమాజము:—ఈ సమాజమువారి యాజమాన్యమున దసరాయత్ననమల చందర్పమున గోవిందప్పకాయ (కవిధిలో సాందర్భమునా) క్రక్క నన్న రామానుజ కూటం చాలునందు ఈనెల 9 లేదీని సాయంత్రము 4-15 గంటలకు పద్మావనీబాయిగారు యక్కిడికల్వూరు పారికథను చెప్పెదరు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ ఉపన్యాసములు:—మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ తై (ప్రేయసు అను ఎస్. ఆర్. రంగశాధన్ గారు గ్రంథాలయ వ్యవహారము గూర్చి ఆదేశకావ్యా సమాలం చిదంబరం శ్రీమీనాత్మికశాఖలపట్టి యీనెల 27 వ లేదీనుండి యొనగెదరు. (ప్రీ (పెన్))

మద్రాసు నేవాసదనము:—వారి యాజమాన్యమున ఈనెల 8 లేదీని సాయంత్రము 4-30 గంటలకు నెం 2 రు శార్దుమాడపిడి మైలాపురంలో (ప్రా. ఎస్. రావుగారు (మైమాత) వివిధవిద్యలకు ప్రవర్తించెదరు. శ్రీమజు పిల్లలును మాత్రమే యీ ప్రదర్శనమునకు వెళ్లవచ్చును.

తిరువల్లికేశ్వరి సంగీతసభ:—పారికథా కాలక్షేపములు (బహుశ్రీ మాంసుడి చిదంబర భాగవతముగారు 8-12-28 లేదీ కినివారం సాయంత్రం 5 గంటలకు లక్ష్మణకైగూర్చుము 9-12-28 లేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 4 గంటలకు విభవనామగారిగూర్చుము వెంకటాచలచెట్టిపిడి నెం 1 గృహమునంద జరపెదరు.

దేశీయ ప్రార్థనసమాజము:—ఈనెల 9 లేదీ ఆదివారము ఉదయము 8 గంట పెరంబూరులో రాధాపాచారి పిడి 19 నెం॥ భవనమున గద్యతద్యగా శాస్త్రకముగ వైష్ణవప్రార్థన జరుగును. 11 గంటలకు గోవిందప్పకాయని పిడిలో 20 నెం॥ (సాందర్భ మహాలయ కేదుట) భవనమున విద్యార్థులకు ప్రార్థన రీతిగతి సమావేశమగును.

కలకత్తా కాంగ్రెసుసభకు మద్రాసునగరప్రతినిధులయెన్నిక:—జరపుటకుగాను పాపలాచందాదారు లగు మద్రాసునగర కాంగ్రెసు సభ్యులు యీనెల 14 వ లేదీ కు క్రవారం సాయంత్రం 6 గంటలకు మహాజనసభా మంజీరము వద్ద సమావేశమగుదురు. సెప్టెంబరు 30 లేదీకి ముందుగా కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేరియుండిన వారిలో 12 గురు ప్రతినిధులెన్నుకొనబడుదురు.

మాస్టికంపెనీ కూలివాని ఘోరమరణము:—నేటియుదయమున మాస్టికంపెనీ యొక్క యితవ సామానుల గడిలో యెదరు కూలివాండు కొన్ని యనువక ములను గడిగోడకు నగిరియున్న యనువ కొయ్యవీడ అను ద్భయండాకా ఆకస్మికముగా గోడవీరిగి క్రిందనున్న కూలివారి మీదబడెను. కూలివాడు వెంటనే మరణించెను. ఇనువకొయ్య వీడనున్న రెండవకూలివాడు క్రిందకు దుమికి తన ప్రాణములను చక్కించుకొనెను. మరణించిన కూలివానిపేరు కప్పస్వామి వయస్సు 32 లేదీండు. వీరికినడుగు బయటికిడియుటకు మూడు గంటలకాల చట్టకు. పోలీసులు రాష్ట్రమునకు వెంటనేబోయి పంచాయితీ జరుపుచున్నారు. (ఆ. (పెన్))

ఇండియాలో (బిటి) స ప్రకము 1927-28లో యధి పృథ్విగాంచెనది టి. ఎం. ఎయ్యంగారు చెబుచున్నారు.

రాకపోకలు:—చెన. కాత్తుగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి బొంబాయికిని ఆర్. సి. బార్గక్ గారు బెంగళూరుకును ఆర్. ఎం. పొలట్టుగారు కలకత్తాకును కల్లికోట రాజా గారు కల్లికోటకును బోయిరి.

టి. ఆర్. వెంకటరామకృష్ణగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి తిరుచినాపల్లి కేగిరి.

ఇండియా మెట్రోపాలిటన్ గాను మద్రాసు విడిచి కలకత్తా కేగిరి.

వెస్ట్ బొంబాయి నేడువచ్చిరి.

చూలైమిల్లో నమ్మె

250 మంది పనివారిండు పని మానివేయుట

మద్రాసు, డిసెంబరు 7:—నేటి యుదయము చూలైమిల్లో 250 మంది పనివారిండు సమ్మెకట్టి పని మానివేయుట చేదు. వీరికి కారణము ఒక పనివానిని స్వల్పనేరమునకు డిస్మిసు చేయబడెను. ఎస్. ఆర్. నరదరాజులుకాయండు, టి. చెల్వ పతి చెట్టిగార్లు అధికాక్షలతో నీవినయమున చాలవరకు ప్రసంగించిరి. ఒకవారము గడచిన పిమ్మట యీ డిస్మిసు చేయబడిన పనివానిని గురించి ఉదారభావముతో యోచించెదమని మిల్లు యజమానులు చెప్పిరి. అందుపైని పనివాండు ప్రస్తుత పనిలో ప్రవేశించవలెనని పై యరువున చెప్పగా, పని వారిండు నేటి యుదయము 9-30 గంటలకు పనిలో ప్రవేశించిరి. ఇప్పుడు యథావిధిగ పని జరుగుచున్నవని ఎస్. నరదరాజులుగారు ప్రాయశ్చయిస్తారు.

గుంటూరు కర్మాగారపు

యభియోగము

రివిజనుపిటిషను కొట్టివేయబడుట

గుంటూరు కర్మాగారపు యభియోగమునందు బాయింటు మేజిస్ట్రేటు యగు చంద్రన్ ఐ. సి. ఎస్. గారిచే విడుదల చేయబడిన న. వె. లక్ష్మీనరసింహారావుగారికి వ్యతిరేకముగ డి. వెంకటస్వయ్యగారు కృష్ణాజిల్లా మేజిస్ట్రేటు యగు లివిగారికి రివిజను పిటిషను సంప్రదించిరి. అని కొట్టివేయబడెను. న్యూ జంబుగ్రాంటువారు న. వె. లక్ష్మీనరసింహారావుగారి తరపునను డి. డి. శామ్యూలుగారు దరఖాస్తుదారు తరపునను వాదించిరి.

పాంచాల కేసరి

కా. లాటిపోటులతోడ చింపినదటే రక్తంబు నీగుండెలో
యోలెట్టుండినదోయి యోరివికి? చచ్చుకొనిపోయెనుమా
మోటుంబూని మహాత్మురీతిగను తెంపుతో నేర్పినావంట ఆ
పోటుతో చీల్చిన నాకర క్షకంసంభూతానలభ్యాలవన.

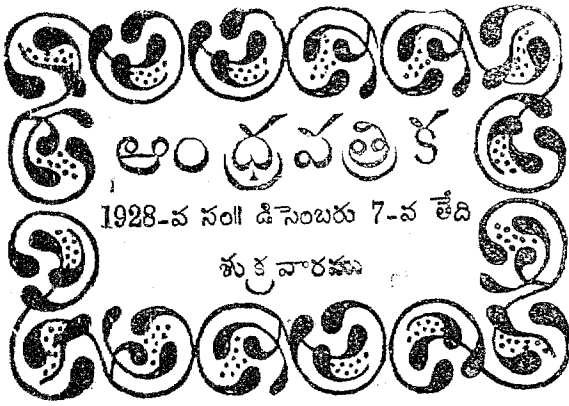
ఉ. బోనున బెట్టివారు శరభాములతో నివసించుటపినా
రానలుగట్టివారు నడయాడరి రీతి నిరంకుశత్వసం
జ్ఞానయజ్ఞంబు లెవ్వ రుచంచలించివుట గుర్రెంగి పం
చాననవృద్ధు మోడి విలయంబొడిగించ దలంచివచ్చెనే॥

క॥ నీ నెత్తురబొట్టకొట్టి
యెళం ధరమిడఁ బసేన నం దుచ్చవమాఁ
ప్రాణు లని యెన్నికోట్లో?
వానిం బరీహర్షం గల్లు వాడెవ్వఁడో.

కొ॥ వెం॥ ను॥

బొంబాయి లైఫ్ అల్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్
(స్థాపితము 1908)

సభాధ్యక్షుడు, సర్ లాలాభాయ్ నహార్ దాస్ Kt. C 1 E., J.P. మేజిస్ట్రేటు యన్. టి. కాత్తుగార్లర్ ఇండియా దేశపు భీమాకంపెనీలలో కెల్ల అన్నివిధముల పాలసీసాకర్యముల నివ్వగలదియే. ప్రత్యేక సమభాయములు 4848 తక్కువ ప్రీమియానులు. ఎక్కువ బోనస్ లు. స్వల్పవరతులు. మంచి మేనేజ్మెంటు. అటోమెటక్ నావ్ ఫర్ ఫీచరు. పాలసీవారు హక్కులు పెంపొందించెదరు. ఇవలయుటకు ప్రాయశ్చయం. K. PADMANABHAPAI B. A. Secretary Madras Branch, P. B. No. 337, Mount Road MADRAS.

సంస్థానములు: ప్రభువులసభ

ప్రభువుల సభలో సంస్థానముల గూర్చి ఆలివి యరు ప్రభువుగారు చెచ్చిన తీర్మానము తుదకు ఉపసంహరింప బడెను. సంస్థానములలో జరుగవలసిన సంస్కరణముల గూర్చి వీరు ప్రశ్నించిరి. వీరి ప్రశ్నకు జవాబిచ్చుటకు ప్రభువులు కొందరు సంస్థానాధీశులు ఇంద్రులు చంద్రు లని పొగడుటతో సంతృప్తి జెందిరి. సంస్థానములు బ్రిటీషు ఇండియా కన్న వెనుకబడియున్నను బాగుగ పరిపాలింపబడుచున్న పని హార్డింజి ప్రభువుగారు యోగ్యతాపత్రము నొసగిరి. కాని భారత శాసనసభకు సంస్థానములను లోను జేయుటమాత్రము పనికిరా దనిరి. నిరంకుశపు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు సంస్థానములు లోబడియుండవచ్చును. కాని ఇండియా ప్రభుత్వము శాసనసభకు బాధ్యత వహించుచో మాత్రము సంస్థానములకు దానితో సంబంధముండ గూడదని వీరివాదము. ఇట్టి వాదమునే సంస్థానాధీశుల పక్షమున ఇంగ్లండులో గావింపబడుచున్నది. సంస్థానాధీశులకు బ్రిటీషు ఇండియా స్వపరిపాలనము ననుభవించుట పనికిరాదని విదితమగుచున్నది. సంస్థానముల నిమిత్తము ఇండియా ప్రభుత్వవిధానము మార్పుజేంద గూడదని తేలుచున్నది. ఇట్టి సిద్ధాంతమును బ్రిటీషు ముఖ్యులు ఆమోదించుట వింత గాదు. రిడింగు ప్రభువుగారు సంస్థానాధీశుల రాజభక్తిని ప్రశంసించిరి. సంస్థాన పరిపాలనములో ప్రభువులసభవా రెట్టి మార్పు గోరుటలేదని రిడింగు ప్రభువుగారు ప్రకటించినెంచిరి.

సంస్థానముల నిరంకుశపరిపాలనము మార్పు జేందగూడదని, వీరి యభిమతము. కాని, బ్రిటీషు ఇండియా మార్పుజేందుచున్నపుడు, సంస్థానములు మార్పుజేందకుండునా? ఇందు కడ్డుదగులుటవలన, సంస్థానప్రజల కోర్కెలు మరింత బలపడ గలవు. సంస్థానప్రజలు సభల జేసి, బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును గోరుచున్నారు. నైహారిపోర్టు నూచనల నామోదించుచున్నారు. బ్రిటీషు ఇండియా, స్వదేశ సంస్థానములు గలసి సమాఖ్యగ నేర్పడుచో, రెంటి యందును బాధ్యతాయుతపరిపాలనము నెలకొనవలయును. రిడింగు ప్రభువుగారు నైజాముగారికి తాము వ్రాసినలేఖను మరచిరేమో తెలియదు. అందు వీరు సంస్థానములస్వాతంత్ర్యమును గౌరవించి యుండలేదు. ఇప్పుడు వీరు సంస్థానాధీశులపట్ల అభిమానము జూపుట వింతగ నుండకమానదు. రిడింగు ప్రభువుగారిలేఖయొక్క సారాంశ మేమి? హిందూదేశ నందు బ్రిటీషుపరిపాలనము ముఖ్యము గాన, బ్రిటీషు ప్రభుత్వముతో నేసంస్థానాధీశుడును సమానస్థానమున నిలిచి రాయబారములను జరుపజాలడు.

ఇట్టి ఆధిక్యము, ఒడంబడికల మూలమున గలిగినది గాదనియు, అయ్యది స్వతస్సిద్ధముగ గలదనియు, రిడింగు ప్రభువు తెలిపియుండెను. సంస్థానముల ఆంతరంగిక వ్యవహారములలో జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకు హక్కు గలదనియు, సంస్థానాధీశుల ఆంతరంగికపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము ఈహక్కులకు లోబడియున్నదనియు, రిడింగు ప్రభువు తనలేఖలో స్పష్టపరచి యుండెను.

అట్టితేరి, సంస్థానములలో సంస్కరణము లవసరమని కోరుచో, అది ఎటుల దోనమగునో రిడింగు ప్రభువుగారు ప్రభువులసభలో చెప్పరయిరి. ఇండియామంత్రి యగు పీలుప్రభువుగారు సంస్థానముల పరిపాలనమును మెచ్చుకొని, ఇప్పుడప్పుడే, ఆలివి యరు ప్రభువుగారు సూచించినప్రశ్న యుదయింపదని, నెట్టివైచిరి. ఆలివియరు ప్రభువుగారు సామాన్యముగ ముఖ్యసమస్యల గూర్చి తీర్మానముల నుపసాదించుచుండురు. ప్రభుత్వసభ్యులు సమాధానము చెప్పగనే, వీరు సంతృప్తి తెలిపి, తమ తీర్మానముల నుపసంహరించుకొనుచుండురు. ఇది వీరికి పరిపాటి యయినది. ఇప్పుడును వీ రీమార్గమునే అవలంబించిరి. సంస్థానాధీశుల గొప్పతనమును వీరు గుర్తించి, తృప్తి జెందిరి. పీలుప్రభువుగారిస్థానమున నున్నచో, తామును అట్టి జవాబే చెప్పియుండుమనిరి. పాపము వీ రెప్పుడును ఇండియామంత్రిపదవియం దున్నటులనే భావించుచుండురు. ఇండియామంత్రి బాధ్యత నెప్పుడును స్మరించుచుండురు. కాని, ఒక్కనంగతిని మాత్రము వీరు సూచించిరి. సంస్థానాధీశులు కొందరు అదృతముగ పరిపాలించుచున్నను, ఇతరులు నిరంకుశముగ పరిపాలించుచున్నారనియు, నిరంకుశ పరిపాలనము అనుకూల మయినది గాదనియు, వీరు చాటిరి. సంస్థానప్రజ లందుచేతనే బాధ్యతను గోరుచున్నారు. ఆవిషయమై ఆలివియరు ప్రభువుగారు వట్టుకల చూపియుండవలసినది. కాని, ఇండియా ప్రభుత్వ విధానము నిరంకుశముగ నున్నపుడు, స్వదేశసంస్థాన పరిపాలనమును వీ రెటుల విమర్శింపగలుగుదురు? ఆకారణముచేతనే ప్రభువులసభలో ముఖ్యు లందరును సంస్థానాధీశులను పొగడుటతో సంతృప్తిజెందిరి. సంస్థానప్రజ లెటు బోయినను వీరికి చింతలేదు. ఇట్టి ఉపేక్ష సంస్థానప్రజాభిలాషలను పెంపుజేయునుగాని క్షీణింపజేయజాలదు.

మహమ్మదాలీగారి యుద్బోధము

మహమ్మదాలీగారు హిందూదేశమునకు సందిగ్ధసమయమునం దరుదెంచిరి. ఆలీపోదరు లిరువురును దేశముకొరకు అద్భుతత్యాగముల గావించిరి. స్వమతము కొరకును విశేషత్యాగముల నలిపిరి. అన్ని సంఘముల వారును అన్ని పక్షముల వారును ఏకమై కృషి నలుపవలయుననుకోర్కె దేశమున వ్యాపించియున్నది. అఖిల పక్షసమావేశ మిందుకు ఫల మయ్యెను. ఈసమావేశము గావించిన సాంఘికసమన్వయపరిష్కారము పట్ల అభిప్రాయభేద ముండుచో, రాబోవు కలకత్తా కన్వెన్షనుసభలో దానిని తెలుపవచ్చును. అంతియగాని, షాకతాలీగారివలె హిందువులకు శాంతిగావలెనా, నమరము గావలయునా అని అడుగుట, మిగుల అశ్రద్ధము. ఆ పేతే నమయములో

వా రెటుల నుడివినను, పిమ్మట నయినను తమవైఖరిని మార్పుకొనుట యవసరము. మహమ్మదాలీగా రీ విషయమై కృషి నలిపి, హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యమునకై పాటుబడుచున్న మహమ్మదీయ నాయకులకు తోడ్పడుట యవసరము. హిందూమహమ్మదీయ సఖ్య మింకను గుదురనందులకు, మహమ్మదాలీగారు చింతించుచున్నారు. కాని ప్రధాననాయకులు దేశభక్తిని ముఖ్యముగ నెంచక, సాంఘికభేదములను ముఖ్యమని భావించునంతవరకు అభివృద్ధి గుదురజాలదు. దేశ స్వరాజ్యసిద్ధికై ఉభయసంఘములవారును పాటుబడుచో, విభేదములు పైకి రానేరవు. స్వరాజ్యము లభించినపిమ్మట, విభేదములను నెమ్మదిగ పరిష్కరించుకొనవచ్చును. లజపతియిగారు వీరమరణము గాంచి రని, మహమ్మదాలీగారు నుడివిరి. కాని, లజపతిరాయిగారి మరణమునకు విమృట నయినను, వివిధసంఘములవారును ఏకమై స్వాతంత్ర్యసిద్ధికొరకై దీక్ష బూనవలదా? హిండువులును, మహమ్మదీయులును, ఒకరికొకరు శత్రువులు గారనియు, విరోధులు మూడవవారికొకరు గలరనియు, మహమ్మదాలీగారు తెలుపుచున్నారు. అట్టి తేరి, ఉభయసంఘములవారును శత్రువులవలె మెలగుట పాడియగునా? స్వరాజ్యసంపాదనకు హిందువులును మహమ్మదీయులును చేతులు గలువవలయునని మహమ్మదాలీగారు కరాచీలో నెచ్చరించిరి. ఇట్టి ఎచ్చరిక సఫలమగునటుల మహమ్మదాలీగారు కృషి నలిపినగాని, ప్రయోజన ముండదు. నాయకులే సాంఘిక భేదములను గోరంతలు కొండంతల జేయుచో, అనుచరులు నవ్యమార్గము ననుసరింపజాలరు. ఇట్టి సమయమున ఆంతరంగికసఖ్యమునకు భంగము కలిగించు ఎచ్చరికలు, తీరని హాని గలిగింపగలవు.

శాంతి

సర్ ఆస్తిను ఛేంబర్లెనుగారును అమెరికారాయబారి యగు హాటనుగారును కెల్లాగు శాంతి ఒడంబడికకు సంబంధించిన యుత్సవమునందు పాల్గొనిరి. కే న డా కు ను అమెరికాకును మధ్య హద్దు లేకుండుట బట్టియే అమెరికాయొక్క శాంత స్వభావమును గ్రహింపవచ్చునని హాటనుగారు నుడివిరి. వీరి వాక్కులందు సత్యము లేకబోలేదు. కాని నికరాగ్యువా మున్నగురాజ్యములపట్ల అమెరికా ప్రవర్తించుచున్న విధము తృప్తికరముగ దోషదు. పదునైదు యుద్ధనౌకలను వెంటనే నిర్మించుటకు ప్రేరేపింపబడు కూలిడ్జిగారు సంకల్పించుటయు పైస్వము నిమిత్తమై వెనుకటికన్న నెక్కువ సొమ్మును బడ్జెటులో జేర్చుటయు జూచిన అమెరికా ఇతరదేశములకు మార్గదర్శక మగుచున్నదని ఎంచ వీలులేదు. ఈ కారణముచేతనే ఇటలీ మంత్రి యగు ముసులోనిగారు అమెరికాను అధిక్షేపించుట తటస్థించెను. రైనులెండును విడిచిపెట్టువిషయమున మిత్రమండలివారింకను వెనుకాడుచున్నారు. నష్టపరిహారములకును దీనికిని ముడిబెట్టుచున్నారు. ఇందువలన జర్మనీలో అసంతృప్తి ప్రబలియున్నది. శాంతి ఒడంబడిక జరిగెననుమాటయే గాని అందు కనుకూలమగు వాతావరణము వ్యాప్తి గాంచుటలేదు. మరల నొక నాశాసమావేశము జరుగు

నని యూహింపబడుచున్నది. ఈమారయి నను నొకలనమస్య పరిష్కార మగునాయని యను నది సందేహము. బ్రతుండుగారు దేశరక్షణతో గూడిన శాంతిని, గోరుచున్నారు. దేశరక్షణయనిన, ఎట్టియర్థమయినను గావచ్చును. వివిధజాతులలో హృదయపరివర్తనము గలిగిన గాని, శాంతిరక్షణ గలుగజాలదు.

మైసూరు మహారాజుగారు: మతభేదములు

క్రైస్తవవిద్యార్థినమావేశమును ఆహ్వానించుచు, మైసూరు మహారాజుగారు గావించిన ప్రసంగము, భావగర్భితమై యొప్పుచున్నది. మైసూరు రాష్ట్రమునందు పెక్కు మతసిద్ధాంతములు వెలసియుండెను. కాని, మతసహనము విశేషముగ వ్యాపించియుండెను. హిందూదేశము చాలకాలము నుండియు మతసహనమునకు ప్రసిద్ధి గాంచియున్నది. భేదముల మధ్య ఏకత్వమును గ్రహింపవలయునని మహారాజుగారు చేసిన యద్వైధము చాల ప్రశస్తమయినది. మతచిహ్నములు భేదముగ నున్నను, అట్టయడుగున మతము లన్నిటి మధ్య ఏకీభావము గోచరింపగలదు. భేదమంతయు బాహ్యచిహ్నములగూర్చియే ప్రబలముగ నున్నది. జీవుడు పరమేశ్వరుని జేరు తెలు లని అన్వేషించుటలో సాధనలు భేదించినను, సంకల్ప మొక్కటిగ నున్నది. అట్టితరి, ప్రతి మతమువారను, తమ మతమును అనుష్ఠానమునందు బెట్టుచో, ప్రస్తుతము వ్యాపించియున్న వైషమ్యములకు తావుండదు. సత్యానుష్ఠానము అన్ని మతములకును ముఖ్యమే. ప్రేమయు అన్నిటికిని ముఖ్యమే. ద్వేషము నేమతమును ఆమోదింపదు. ప్రస్తుత సమయమున వ్యాపించుచున్న ద్వేషభావము, మతముల కన్నిటికిని విరుద్ధమే. మానవసౌభ్రాతృత్వము నన్ని మతములును గుర్తించుటచే, దీనిని ఆచరణలోనికి దెచ్చుటకు మతావలంబులు కృషి నలుపుట ధర్మమగుచున్నది. కోమలహృదయు లగు విద్యార్థు లీవిషయమై కృషి నలుపుచో, మతపరిణామము వికారరూపమును వదిలి అనుకూలరూపమును దాల్పగలదు.

బ్రిటీషు వర్తకుల గండ్రగోళము

హాజీ కోస్తాచట్టముగూర్చి బ్రిటీషు వర్తకులు నలుపుచున్న గండ్రగోళము మితిమీరుచున్నది. బ్రిటీషు వర్తకసంఘమువారు పీలుప్రభువుగారికి పంపిన విజ్ఞానలో తీవ్రనూచనల గావించిరి. ఇట్టి చట్టముల గావించకుండ ఇండియాప్రభుత్వ శాసనమునందే నిషేధమును చేర్చవలయునని వీరు కోరుచున్నారు. స్వలాభమున కిసుమంత నష్టము కలుగునని తోచినపుడు వీరు గావించు ఆందోళనమునకు మేరయుండదు. బ్రిటీషు పాలకులు వర్తకుల ఆందోళనమును సఫలపరచుట సహజము. హిందూదేశము తన కోస్తావ్యాపారమును రక్షించుకొన బ్రయత్నించుచున్నది. ఇది నాగరికదేశము లన్నియు యవలంబించుచున్న మార్గమే గాని పేరుగాదు. యూరపియను వర్తకులే హైందవవాణిజ్యమునకు భంగము కలిగించుచుండిరి. అయ్యది అభివృద్ధి జెందకుండ నిరోధము గలిగించుచుండిరి. ఇప్పుడు హిందూదేశము మేల్కొని తమ బాగును తాను జూచుకొన దలచినపుడు, యూరపి

యనువర్తకు లడ్డువడుట, ఎట్టి వైపరీత్య మోయూహింపవచ్చును. స్వపరిపాలనము లేనికతన, హిందూదేశ మెట్టి నిస్సహాయస్థితియందున్నదో, దీనిని బట్టి గ్రహింపవచ్చును. అధినివేశరాజ్యముల విషయమున వీ రిట్టికోర్కెను కోరగలరా యని, ఇండియాను డెయిలీ మెయిలుపత్రిక యడుగుచున్నది. ఇండియాకును, అధినివేశరాజ్యములకును, ఇదియే భేదము.

సాంఘికభేదములు: స్వరాజ్యము

స్వరాజ్య ముక్తరలేదనువాదలో సాంఘికభేదవాదులే ముఖ్యముగ గణపించుచున్నారు. వీరే సైమను కమిషనుకు తోడ్పడుచున్నారు. అక్కడ చిత్రివిచిత్రీకరిని సాక్ష్య మిచ్చుచున్నారు. యూరపియను అధికారులు ప్రజలసామర్థ్యమును చులకనజేయుచు, లోకలుబోధులు మున్నగు సంస్థలను పరిహసించుచు, యూరోపియను ఉద్యోగులు లేనిది పరిపాలనముకొనసాగజాలదని దెలుపుచుండ, సాంఘిక భేదవాదులు ప్రత్యేక నియోజకవర్గముల నీయనిచో, ప్రస్తుతసంస్కరణములను గూడ తొలగింపవలయుననియు, ప్రత్యేకనియోజకవర్గముల నొనగినను, లా-ఆర్డరు శాఖను ప్రజల కీయగూడదనియు, దెలుపుచున్నారు. సైమనుకమిషను ఎదుట నొనగబడుచున్న సాక్ష్య మంతయు దాదాపుగ నిట్టిదే యని చెప్పవచ్చును. అన్ని రాష్ట్రములలోను ఒక్కపాటయే పాడబడుచున్నది. దేశభక్తివిరహితు లగు భారతీయులే స్వరాజ్య ముక్తరలేదని చెప్పి స్వార్థలాభములను ముందు పెట్టుచున్నారు. ఇట్టివారు సైమను కమిషనుకు శరణ్యులయిరి. ఈ కమిషనును బహిష్కరించుటలో దేశ మంత దూరదృష్టి జూపెనో యూహింపవచ్చును. అనవసర భేదములను పెంచి వెద్ద జేయుటచే దేశ మిదివరకే తీరిననష్టముల గాంచినది. ఇకనయినను వెనుక జేసిన లోపమును నవరింకొని స్వరాజ్యదీక్ష గైకొనుట యవసరము గాదా?

అహింసావ్రతము

లక్నోలో పోలీసువారు అవలంబించిన దార్జన్యముపట్ల ప్రజలు చూపిన నిగ్రహమును, గాంధీ మహాత్ముడు “యంగుఇండియా” పత్రికలో ప్రశంసించుచున్నాడు. ప్రపంచములో నెక్కడను, ప్రజలంతటి నిగ్రహమును జూపియుండరని, మహాత్ముని విశ్వాసము. దార్జన్యరాహిత్యమును భారతీయులు స్వరాజ్యము బడయువరకు నిలుపుకొనవలయునని, మహాత్ముడు గావించిన ఎచ్చరిక చాలముఖ్యమయినది. ఏలన, హిందూదేశ మపుడు, ప్రపంచమునకు నూతనసందేశ మొనగజాలియుండును. ప్రస్తుత సమయమున జరుగుచున్న బహిష్కారప్రదర్శనములు ప్రజలకు అహింసాయందు సుశిక్షణ నొనగచున్నవి. స్వరాజ్యము లభించులోవల ఎందరో ప్రాణముల నర్పింపవలసియుండుననియు, అట్టిదినము అనుకొన్న దానికన్న త్వరలో నరుదెంచుచున్నదనియు, ఎట్టికష్టసమయములందయినను అహింసావ్రతమును అనుష్ఠింపవలయుననియు, మహాత్ముడు చాటుచున్నాడు. అహింసావ్రతమున కెట్టిభంగము కలుగకుండుగాక యని కోరెదము.

నిరుద్యోగులు

నిరుద్యోగుల సంఖ్య ఇంగ్లండులో నానాటికి బెరుగుచున్నది గాని, తగ్గుటలేదు. కస్సర్యేటిపుడరి పాలనమున కిది గొప్పకళంక మగుచున్నది. దీనిని మాన్పవలెనని అప్పడప్పుడు పలుకుటయే గాని, ఫలప్రదమగు చర్య నవలంబించ కున్నారు. కార్మికులు వలసపోవలయునని చెప్పట పరిపాటి యయినది. కాని, దీనివలన అనుకూలఫలము గలుగలేదు. కార్మికసమస్యల గూర్చి, కస్సర్యేటిపు ప్రభుత్వము తిన్నగ యోచించుటలేదు. నిర్బంధములను విధించిన మాత్రాన, ఇవి పరిష్కారము గానేరవు. ఆంతరంగికసమస్యలగూర్చి గాని, విదేశవ్యవహారములగూర్చి గాని, కస్సర్యేటిపులు విశాలదృష్టిని బరువకబోవుటచే, బ్రిటీషు ప్రజలు అసంతృప్త హృదయు లగుచున్నారు.

సహకారపు సెంట్రలు బ్యాంకులు

జూను 30 వ తేదీతో సంతమొందు మూడు మాసములలో సెంట్రలు బ్యాంకుల పేరు క్యాపిటలు పెరిగెను. నాల్గు బ్యాంకులలో మాత్రము తగ్గుదల జూపెను. ఏ బ్యాంకులోను ఋణముల దామాషా పెరుగలేదు. కాకినాడ జిల్లా సహకారపు బ్యాంకు దప్ప మిగిలిన బ్యాంకులన్నియు కావలసిన డబ్బు నిలువ నుంచుకొనినవని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. ఇకముందెక్కుడుసౌకర్యములు గావించబడును గాన, ధనలోప ముండదని, హుడ్డు గారు భావించుచున్నారు.

ఆంధ్రసహకార సమ్మేళనము

రిజిస్ట్రారు హుడ్ గారి నిర్ణయములు

(స్వకీయ విలేఖరి)

రాజమండ్రి, డిసెంబరు 7:—“ఆంధ్రసహకార సమ్మేళన సామెటీ రిజిస్ట్రారుగారి హుడ్ గారు గతవారము రాజమహేంద్రవరము విచ్చేసిరి. ఆంధ్రసహకార సమ్మేళన క్రమిణులతో చాలా దీర్ఘ కాలము సంభాషించిరి. సమ్మేళన కమిషన్ ఆక్సాంటు లకుగూడ పరీక్ష చేసిరి. యీ సమ్మేళన మయొక్క డైరెక్టరులు గతనెల 25 తేదీన చేరియుండిన తీర్మానముగూడ చదివిరి. ఆ తీర్మానము ప్రకారముగా సమ్మేళనమునకు బాకీపడిన రు 1525-2-8 లను కార్యదర్శియగు ను దూర రామచంద్రుడుగారు డైరెక్టర్లు తీర్మానములను వ్యతిరేకముగాను అకౌన్టీయముగాను వెల్లించియుండినందున సదరు డైరెక్టరు రామచంద్రుడుగారు సమ్మేళనమునకు కల్గించవలయును.

ఇకనుండియు సమ్మేళన కార్యాలయమును రాజమండ్రిలోనే యుంచవలయుననియు సహకారపత్రికను రాజమహేంద్రవరములోనే ముద్రించి ప్రకటించవలయుననియు కో-ఆర్డేటివ్ రిజిస్ట్రారు హుడ్ గారు చెప్పిరి. వ్యవహారములను చూచుటకు ముగ్గురు సభ్యులకంటె ఎక్కువయింపని కార్యనిర్వాహకవర్గ మేర్పడవలయునని చెప్పిరి. సమ్మేళన డైరెక్టర్లు గాని సామాన్య సభ్యులుండలి గాని గూడూరి రామచంద్రుడుగారిని యీ సమ్మేళనకార్యదర్శిగా ఎన్నుకొన్నయెడల యీ సమ్మేళనమును రిజిస్టర్లు సంఘములోనుండి ఎత్తివేసి రద్దుపరచి స్వస్తిచెప్పెదనని హుడ్ గారు ముందుగా హెచ్చరించి ముందరించిరి. (తంతివార్త)

దక్షిణ భారత వాణిజ్య సంఘము నాటక శాఖ:—గా|| వే. రామదాసు వంతులుగారి సమక్షము: 8 తేదీ సాయంత్రము గం 5-50 నిలబడి విశ్లేషణ జరిపి చాలులో హరిశ్చంద్రనాటకమును ప్రదర్శింతురు. బ్రహ్మజోనల సుబ్బారావుగారు హరిశ్చంద్ర, పాదకర్ణి సుబ్బారావుగారు చంద్రవతి, బలిశేషలి లక్ష్మీకాంత్ గారు నక్షత్రక, సురీపా శ్రీరామమూర్తిగారు విశ్వనిత్ర, రామచంద్రపురపు స నారాయణగారు లోహితాస్య పాత్రలను ధరింతురు.

S/Co. ఆంధ్రప్రదేశ్,

స్వాతంత్ర్యవాదుల అవకతవక ప్రసంగములు

సర్ మూల్యము హాయిలీగారి నిరసనము

అక్క, దిసెంబరు 6:—అపుడు తాలూకాదారులు నిన్ను టిడినము కేసరిరాగ్ తోటయందు సందర్శన కరాష్ట్రముల గవర్నరు సర్ మూల్యము హాయిలీగారికి వింకొనగిరి. ఈవిందు నకు సర్ జాను సయమును క్రభ్యులు ఆవశ్యకపడెడిరి.

తాలూకాదారులు సర్ మూల్యము హాయిలీగారికి స్వాగత మొసగుచు తమకు రాష్ట్రమున ఆస్తి, భూమి అధికముగ నున్నదనియు, దేశమున నిరమకు ప్రభుత్వము ఏర్పడవలయుననియు, ఎట్టి సంస్కరణములు ఇవ్వబడినను మా ఆస్తిపై మాకున్న హక్కులకు ఎట్టి అభ్యంతరము కలుగకూడదనియు తమకు కాసనభలయందు తగినంత ప్రాతినిధ్య ముండవలయుననియు చెప్పిరి.

సర్ హాయిలీగారి ప్రత్యుత్తరము

సర్ హాయిలీగారు స్వాగతమునకు కృతజ్ఞత తెలుపుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—ఈరాష్ట్రము నందలి తాలూకాదారుల అధికృత శాతు తెలుగును, రాష్ట్రమునందలి ధర్మసంస్థానములను మిషనరీయములు నే నెలకొల్పబడినవి చెప్పట అతిశయోక్తికాదు. సంస్కరణములు వృద్ధి చెందుట అవసరమును విషయమును మీరు అంగీకరించుచున్నాడు. కాని అనుభవ మిక్కల హక్కులకు ఎట్టి భంగము కలుగకూడదని మీరు కోరుచున్నాడు. ప్రస్తుతము అచ్చటచ్చట కొందరు కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతములను ప్రచారముచేయుచున్నాడు. ఈ ప్రచారము బాగాగ వ్యాపించిన మీ హక్కులకు భంగము కలుగుట సత్యము. భారతదేశములో కొందరు ఈ దేశమునకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నాడు. ఇట్టి అభిప్రాయములు మిషనరీలకి అనూయ గలిగించును. మీ హక్కులను సంరక్షింప బ్రతికి ప్రభుత్వమువారు వాగ్దానములను గావించియున్నాడు. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్య మివ్వబడిన బ్రతికి ప్రభుత్వమువారికి ఈ బాధ్యత తొలగిపోవును. తమ బాధ్యతలను గుర్తెగనివారు చెప్పుచున్నట్టి అవకతవక మాటలు సాగుట కష్టమైనను భారత దేశమునకు నిజమును బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము నొసగ ప్రయత్నములు జరుగుచున్న ఈ సమయమున ఇట్టి ప్రచారము జరుగుచుండుట మిషనరీలకి అసంతృప్తికరముగ నుండును.

భారతదేశమునకు క్రమముగ స్వపరిపాలనము నివ్వవలయునను అదృష్టము అందరు అంగీకరించుచున్నాడు. కాని 1919 సంవత్సరపు సంస్కరణముల ఫలితముగ ఏర్పడిన ప్రజాశ్రుతిస్థి సంస్థలకు వికరీకరణకు తర్రదనని కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నాడు. ప్రజాశ్రుతిస్థి సంస్థలలో క్వటరీపాలనమున శిక్షకులు అసాధ్యమునెలవి మాంటాగు చలముపర్చు సంస్కరణముల తయారుచేయబడిన. ఈ వాదము సరైనదా కాదా అను విషయమై ప్రస్తుతము ఆలోచించట అవసరము. సంస్కరణములు ప్రసాదించబడినవి. కాని ఈ సంస్కరణములు అధారముగై కొని భారతీయులను క్వటరీపాలనమునందు చక్కని అవధివము ఏర్పడవలెను. భారతీయులకు చక్కని అవధివము ఏర్పడినదా లేదాయను విషయమును పరీక్షించిన పిమ్మటనే భారతీయులకు ఎక్కడు సంస్కరణము లివ్వబడును. ఆస్తి భారము గట్టిగనుచున్నదా అను విషయమై పరీక్ష చేయవలయున్నది. ఆస్తి భారము గట్టిగ లేనందుచే దానిని ఉపశంకలకు అవసరమును. ఆస్తి భారము చక్కగ కదిలినపిమ్మటనే ప్రసాదము నిర్మించబడును (ఆ. పే.)

కలకత్తా కిలాఫత్ మహాసభ

మూలనా మహమ్మదాలీగారు
అధ్యక్షత వహింపవలెను

మూల్యము ముద్రాసాహెబు బహదూరు ఎం. ఎల్. ఏ. గారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు.

రాజోపు క్రిస్తునువారములో కలకత్తాలో జరిగిన స్వతంత్ర కిలాఫత్ మహాసభాధ్యక్షతకు నామిన చేయబడినవారికి వందమొసగుచున్నాను. కాని నేనా గౌరవపదవి సంగీకరింప జాలనందుకు చింతిలుచున్నాను.

ఈ సందర్భమున నేను సదరు వదలి మూలనా మహమ్మదాలీ గారిని నూచించుచున్నాను. రాజోపు సమావేశము చాల ప్రాముఖ్యమైనది. కావున నానూచన కిలాఫత్ వాదులెల్లరు నేకగ్రీవముగా నామొదించెదరని ధలమచున్నాను. (ప్రీ. పే.)

వాతావరణస్థితి

1928 నం దిసెంబరునెల 7 తేది శుక్రవారము

మాఖ్యజిల్లాలు	సగటు ఉష్ణోగ్రత	సగటు వర్షపాతము	సగటు గాలి వేగము	సగటు తేలికపాటు	సగటు తేలికపాటు
కలకత్తా	82	66	...	14.3	+ 2.6
బెంగాల్ ప్రదేశము	82	74	0.1	25.1	+ 18.8
కాకినాడ	88	72	+	18.9	+ 0.8
మచిలీపట్టణము	88	72	+	14.0	- 0.1
కర్నూలు	87	67	...	8.0	- 1.6
ఇల్లూరి	86	66	...	4.1	- 2.1
అనంతపురము	8.4	- 2.7
కడప	88	69	0.4	7.1	- 1.7
నెల్లూరు	84	72	0.4	15.8	- 4.6
మద్రాసు	87	78	+	27.5	+ 0.2
కడపూరు	84	75	..	85.5	+ 7.6
నెలమ	83	71	...	8.8	- 2.8
కోయంబూరు	88	70	...	8.8	- 1.9
తిరుచనాపల్లి	88	72	+	14.5	+ 1.4
నాగపట్టణము	88	73	2.8	45.1	+ 18.8
మధుర	88	74	...	12.7	- 0.4
పొంబన్	88	76	...	25.7	+ 1.9
పాలంకోట	12.0	- 3.4
తిరువేండవరము	88	76	...	22.0	+ 4.0
కొచ్చిక్	88	74	...	27.5	+ 7.1
కాలికట్టు	91	71	...	17.9	+ 2.1
మంగళూరు	92	72	...	14.5	+ 3.8
బెంగళూరు	78	60	...	17.1	+ 8.2
మైసూరు	74	59	...	9.8	- 2.8
కొడైకనాడ్	60	50	0.1	29.1	+ 9.7
హైదరాబాద్	65	52	...	40.6	...

సర్వారులు:— చిహ్నములపై. రాత్రి 10.30 నుండి 6.00 వరకు 6.00 వరకు ఉష్ణోగ్రత.

దక్కన్:—కడపలో 0.4" వర్షం చెను. కర్నూలులో ముప్పు దట్టుముగ నున్నది. రాత్రి 10.30 నుండి 6.00 వరకు 6.00 వరకు ఉష్ణోగ్రత.

కర్నూలు:—నెల్లూరులో 0.4" మద్రాసులో చిహ్నములపై. ముప్పు విస్తారముగయున్నది. మద్రాసులో పగటి 10.30 నుండి 4.00 వరకు ఉష్ణోగ్రత.

ఏ. ఏ. నారాయణలయ్య, సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

నైమను బహిష్కరణము

కలకత్తా విద్యార్థుల సభ

కలకత్తా, దిసెంబరు 6:—కలకత్తా విద్యార్థులు నేటి ఉదయము నుంచు చంద్రబోసుగారి అగ్గతరను సమావేశమయి కలకత్తాకు సయమును సంఘమువారు వచ్చున పప్పుడు తాము చేయవలసినపనినిగించి చర్చనలిపిరి. కవిమనవారు కలకత్తాకు వచ్చుననున అన్ని పాఠశాలలను మూయవలయునని పాఠశాలల అధికారులను కోరవలయునని ఒక తీర్మానము ఆమోదించబడినది. విద్యార్థులను అభినందించుచు తమధర్మములను కల్పించి సంసిద్ధులై నందులకు నుబానబోనగారు సంతసము తెలిపిరి.

ప్రతికలు నైమనువిచారణవార్తలను

ప్రకటించమానుట

నైమనువిచారణ వివరములను ప్రకటించగూడదని ధ్యాన ప్రకాశ పూజా, (సర్వెంటుస్ ఆఫ్ ఇండియా సంఘపురత్రక) హిందుస్థాన్ టైమ్స్ థిర్టీ, ప్రతికలు తీర్మానించినవి.

దక్షిణాంధ్ర మహాసభ:— యొక్క కార్యనిర్వాహక సంఘమునకు యీనెల 8 వ తేది తనివారం సాయంత్రం 4-30 గంటలకు ఆంధ్రసభాహోవర్ష (నెంటుప్రాన్సిన్ జోన్స్ వీధి) జరుగును.

వార్తాపత్రికల సిండికేటు ఏర్పడవలెను

డాక్టరు బెసాంటుగారి అభిప్రాయములు

కాన్పూరు, దిసెంబరు 6:—ఇంగ్లండులో ధనికులు కొందరు కలసి వార్తాపత్రికలను తమ స్వాధీన మొనర్చుకొని తమకు తోచిన అభిప్రాయములను వ్యాపింపజేయుచు తమకు ప్రతికలనుగు భావములు వ్యాపించిన విధమున వని చేయుచుండురు. ఇంగ్లండులో ఇట్టి సంస్థలు రెండున్నవి. అన్ని ప్రతికలు ఈ రెండింటిలో ఒక దానికి చేరియున్నవి. ఇదే విధమున భారతదేశమున ప్రతికల సిండికేటు ఏర్పరచిన పరిచుగు ప్రజాభిప్రాయమును వ్యాపింప జేయుటకు అనుకూలముగ నుండును. నేను ఇంగ్లండులో ఉపన్యసింప యెత్తించినప్పుడు నా ఉపన్యాసమును ఏ ప్రతిక ప్రకటించలేదు. బాక్సలి ఉద్యమము విషయమై ఇంగ్లీషు ప్రతిక లన్నియు దురభిప్రాయములను వ్యాపింప జేయుచున్నాడు. నిజమును ప్రకటించుటకు ప్రతికయే దొరకదు. దీనిని ప్రతిఘటించుటకు తగు ఏర్పాటులు చేయవలెను. (ఆ. పే.)

నయనియరు ప్రతిక ప్రకటన

ఈవిషయమై నయనియరు ప్రతిక ఇట్లు వ్యాఖ్యను న్నుడి—భారతీయులను ప్రతిఘటించుటకు ప్రయత్నముచేయ ఒక సంస్థయున్నదనియు, ఆ సంస్థకు మేము చేయున్నామనియు గావించబడిన నూచన కేసును అసర్కమైనది. భారతీయులకు విశులులై యున్న ఇంగ్లీషుమేను, స్టేట్స్మెను, టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రతికలు అభివృద్ధి చెందుటకు భారతీయులే కారకులు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునై సాగించిన అసహాయోద్యమమును ఇట్టి ప్రతికలనై సాగించిన ఆ ప్రతికలు తక్షణమే తమ పదవులను చాచుకొనగలవు. లేకన్న ప్రతికలు అంతరించును. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారియెడల గాక ఇట్టి ప్రతికలనై అసహాయోద్యమము కొనసాగించుటచే ఇంగ్లండ్ ప్రజలలో కలగగలదు (ప్రీ. పే.)

నోటీసు

తిరువతి డి. ము. కోర్టులో

స్వాత్ నె 651/28 క

వాది:—చేపూరు రాఘవయ్య

ప్రతివాదు:—వెన్నలగంటి సుబ్రహ్మణ్యయ్య వగైరా ప్రతివాదుల తండ్రి వాది 0.9-25 లో వ్రాసి ఇచ్చిన ప్రానోటుపై రు 184-12.0 లకు దావా వామదా 17-12-28 వదరు వాయిదాకు ప్రతివాదు హాజరు కానియడల యెక్సాక్యీ డిక్రీ కాబడును. 5433 వ. రాధాపతి, వాది వక్కిలు

ఆయాస పడవదు

శూలనాప్తి తగ్గిపోవును

చాంబర్లెస్ శూలనాప్తి నివారణిని ఉపయోగించిన ఉత్తరక్షణముననే బాధనుండి విముక్తిపొంది సౌఖ్యము ననుభవించగలవు. ఇది చాలా నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుండి అనేక ఘననైద్యులచే ఆమోదించబడు చున్నది. మందులంగ కన్నీటిలోను దొరకును ప్రపంచము దంతలను శూలనాప్తి లకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, పాతికడుపున బంధమైన వ్యాధు లన్నిటికి వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని నుగుణమును పొందుచున్నాడు. ఎల్లప్పుడు దగ్గర నుంచు కొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించదు.

చేబర్లెస్ శూలనాప్తినివారికి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.

Des Moines, Iowa U. S. A.

5335 ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేరుటలేదు.

CHAMBERLAIN'S

శూలనాప్తి, అతిసారమునకు పూర్తియైన నివారిణి.

కడుపునొప్పి ప్రభుమనివారికి.

విదేశవార్తలు

సార్వభౌముని ఆరోగ్యము

రాత్రి బాగుగానే గడచెను

ఉదయము ఉష్ణము తగ్గినది

నెమ్మదిగ నభివృద్ధిగాంచుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

రాత్రి 8-30 గంటలు

లండన్, దిశంబరు 6:—ఈ రాత్రి 8-30 గంటల కిట్లు ప్రకటించిరి, ఉదయము 10-45 గంటలకు ప్రకటించినపుడున్నట్లులే ఇప్పుడుగూడనున్నది. ఊపిరి తీచెడుట తగ్గినది. ఇతర చోటునకు వ్యాపించలేదు. ఒకే చోటుననున్నది.

నేటి ఉదయము 10-45

రాత్రి బాగానే గడచినది. ఉదయము మాట ఉష్ణము తగ్గినది. సాధారణ పరిస్థితులు మామూలుగ యభివృద్ధి గాంచుచున్నవి. ఊపిరి తీయుచోడ ఇతరతా వ్యాపించక ఒకే చోటునయున్నది. ఈ ప్రకటనలను ఈ విదేశములందను జూచి సంతోషించుచున్నారు.

యువరాజు

40 గంటలలో లండను చేరవలెను ప్రత్యేకముగ రైలు సేర్పాటు చేయుటకు ఇటలీ ప్రభుత్వము నిశ్చయించెను.

రాజాగారికి అస్వస్థతగా నుండుటచే పంతులుగాకండ్ మిగిలిన కాకితములను క్రొత్తగ నిశ్చయించబడిన పంతులు వారు రాతి యాద్య-ప్రభువు ప్రధానామత్యుడు సంతకము చేసిరి.

ఇదివరలో హృదయము నీరసించుచున్నదను సంగతిని ప్రకటించిరి. ఇప్పుడది కనిపించదు. అందుచే ఆ గండము తప్పినదని అందరును సంతసించుచున్నారు.

యువరాజు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, దిశంబరు 7:—ఈ ప్రాంతాలమే యువరాజు న్యాయజూ దగ్గర దిగెదరు. లండన్ ప్రభువు కలసికొని ప్రత్యేకపు రైలులో కెయిరోకు ఉదయము 8-30 గంటలకు పోయెదరు. అసాయంకాలమే 5-45 గంటలకు పోర్టునెడ్ కేగి ఎంటుక్రయిజు నౌకను ఎక్కెదరు.

వ్యవసాయ పరిశోధన

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

ఉగ్గి, దిశంబరు 6:—క్యాంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయమున వ్యవసాయమున ప్రకృతిశాస్త్రీయ యభివృద్ధిచేయుటకు పరిశోధనలను నల్పుటకు ప్రభుత్వమువారు రోకొల్లెడ అంతర్జాతీయ సంఘమువారి 700,000 పౌనుల విరాళము సంగీకరించుటకు ఇంకాక 50,000 పౌనుల నిచ్చెనని ప్రకటించిరి.

యుద్ధములో విషవాయువు

ప్రయోగించరాదను ఒడంబడికను ఆరుగురే పంతులు చేసిరి లాకరు ల్యాంప్సనుగారు కామన్సువర్గంలో దెలిపిరి. సంతకముచేసినవారందరను దృఢపరచినగాని తమ ఒడంబడికను దృఢ పరచబాలమని బ్రిటను దెలియజేసెను.

నేతనరుకులు-రక్షణము

నిగమలియగు కొన్నిరకముల నేత పదకలమీద పన్నును విధించుటకు యజమానులతో నేతపారిశ్రామిక ప్రేక్షి యూనియను సంఘమువారు అంగీకరించుట తప్పనియే ఉన్న పదకలపై పన్నును విధించెద మన్నపుడు జూపిన వైఖరిని విడనాడుట భావ్యముగాదనియు ఉన్నపరిశ్రమకు రక్షణమును జూపిరిని తాము తప్పక నిరోధమును జూపెదమనియు పార్లమెంటు కార్మికసభ్యులు నేత పదకలపై పన్నును విధింపరాదని మంజూరు జరగనో నేతపదకలను.

కెల్లాగు ఒడంబడిక

సంతకపు దినోత్సవము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

ఉగ్గి, దిశం 6:—కెల్లాగు ఒడంబడిక సంతక దినోత్సవమున సర్ ఆస్టికా చాంబర్లెను ఆమెరికను చాంబరారి వాపుటనుగారు ఆతిథులు. తత్సందర్భమున వాపుటనుగారు కెల్లాగు గారు ఇచ్చిన తంత్రీని చదివిరి. ఈ ఒడంబడికను సంతకము చేసిన 60 జాతులనాడును ప్రపంచములో నున్న ప్రజలను యుద్ధమును బహిష్కరించవలెననే నిరసకల్పనై యున్నాడు. లేదా అట్లు చేయవలె ననుకొనుచున్నాడు. మానవజాతి ఆశయమును, ఆశీస్సు ప్రకటించుచున్నది.

ఈ ఒడంబడికను నెనటులో చర్చింప నుండుటచే దానిని గూర్చి చర్చించబాలమని వాపుటనుగారు రసిరి. అన్ని జాతులకును సంబంధించిన సమస్యలను కాంతియంతయుగ పరిష్కారముగటకు అందరను వాంఛించుచున్నారు. కనడా ప్రజలు యున్న టెడ్ స్టేట్స్ ప్రజలు ఈ క్షణము లేని పరిపాధుల మధ్య యున్నను తృప్తిపై పరస్పరమైతితో మనగల్గిరనునది ఎంతయో వాపుటైన విషయము. తమకు సైనిక నాకాదళరక్షణ ముక్కురలేకనే సురక్షితముగ చాయగ నున్నారని తెలియచున్నది.

చాంబర్లెనుగారు

నెనటువారి ఒడంబడికను చర్చింపవచ్చునని గాన ఆ ప్రభుత్వమువారికి కిది నచ్చుగాక. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి అందరికంటె ముందుగానే దీనిని దృఢపరచెదరు.

కనడా యున్న టెడ్ స్టేట్స్ నరిహద్దు

నేనటలే కాపుటలయందుండలేదు. ఆ ప్రజల సహృద్ధావముచేతనే వారు సురక్షితముగ యున్నాడు. అది ఆరెండు రాజ్యములకే పరిహద్దుగాదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము, యున్న టెడ్ స్టేట్స్ నుగూడ సరిహద్దు. కనడా యున్న టెడ్ స్టేట్స్ ల పరిహద్దుల భావమునే ఇతరులగూడ గుర్తించవలెనని నాయభిప్రాయము. అందుకనే ఇట్లు చెప్పగల్గితిని. ఈ ఒడంబడికను నెరవేర్చునట్లు చేయుటకు మేమును అడిగిందియు సర్వవిధముల ప్రయత్నించుచున్నారము. దానిని సంతకముచేయుటచే మావిదేశాంగవిభాగమును దానిని గమనించియు ప్రవర్తించుచున్నారము. అంతర్జాతీయభిప్రాయములను కిగవులను కాంతిసాధనములచే పరిష్కరించుకొన ప్రయత్నించుచున్నారము. దీనిని పరిశ్రాంతచారముల గూడ అందరికి దెలియునట్లులనే ఆయాజాతులవారి యభిప్రాయములను వారిలో వారికి దెలియజేసెనటెను. సందేయములకు అవకాశము లేకుండ జేయవలెను. కెల్లాగు ఒడంబడిక నెనటుల చేయుటకు వారికి గూడ బాధ్యతగలదు. అత్యుక్తి వారికిగూడ గౌరవపదమే యని చాంబర్లెనుగారు రసిరి.

ముస్సోలినిగారు

రోము, దిశంబరు 5:—1928 మే నెలలో జేసికొన్న ఇటలీ తుదక్క ఒడంబడికను ఇటలీ నెనటు అంగీకరించినపుడు ఇతరులకు భయమును గలుగజేయుట ఇటలీ యభిప్రాయముగాదనియు, కాంతియుగ విజృంభించుటయే సంకల్పమనియు, తమతో సహకారమునట్లు కిట్టబడువారితో సహకారము నల్పుటయు ముఖ్యముగ మధ్యధరాసముద్రతీరమును తాకువారితో సహకారము నపేక్షించుచున్నామనియు ముస్సోలినిగారు ప్రకటించిరి.

బాలిషియి సభకు చాంబర్లెనుగారు లండనునుండి కలివారము బయలుదేరుదురు.

సామ్రాజ్యవర్గవారు సిఫాన్సుచేసినట్లుల వ్యవసాయ విషయముగూర్చి దెలుపుటకు ఆయా ప్రభుత్వము కా సిఫార్సులు అందకపోవుటచే ఏమియు ప్రకటించటం పీఠజేదని కర్నలు ఆమెరిగారు కామన్సువర్గంలో దెలిపిరి.

కార్మికులందరి లండనుజేరిన మెయిలు తపా సంచిలో పదివేల పౌనులు నిలువగల ఉత్తములు బ్యాంకు చెక్కులు మాయమైనవి.

బ్ల్యూమిట్ గారు నిజజీవన తయారుచేయుటకు కాగితము లన్నిటిని తిరగజేయుచున్నాడు. మార్క్సిస్టుల ఇతియారగును.

అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యాలయమునకు అలంకారము నమర్చుటకు సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు నాయకుల పౌనులను ఖర్చుపెట్టిరి వింటర్నుప్రభువు దెలిపెను. కాని ఇంచులకయిన కలపను ఇండియా ప్రభుత్వమువారి దిద్దిరసిరి.

కూలిజిగారి అదనపు ఆర్థికవత్తము

వాషింగ్టన్, దిశంబరు 5:—3781,000,000 డాలరులను ఖర్చుపెట్టుటకు కూలిజిగారు ఆర్థికవత్తమును ప్రవేశపెట్టిరి. 61,000,000 డాలరులు అదనముగ మిగులునని అంచనాచేసిరి. నిజముకంటె యీ సంచిత్యము 221000000 డాలరులు ఎక్కువయినవి. బాలియ రక్షణమునకు 49000000 డాలరులను విధించిరి.

నాకాదళము నొక 849000000 డాలరులు 444000000 డాలరులకేదమునకు 141,000,000 డాలరులను ఏర్పాటు చేసిరి.

గడల పనివాండ్రు పహాయకవిధి పునఃప్రదమగు గాక యని చక్రవర్తిని కిని తిరపును భిక్షువులను దెలియజేసెను.

లండనునుండి ఇండియాకు ఆరురోజులలోనే బోవునట్లుల సామ్రాజ్య వైమానికసంఘమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

రోముల క్రిస్టియను జరుపుటకు ఏర్పాటులను జేయుచున్నాడు. ఇదియు సామ్రాజ్యముని ఆరోగ్య శుభమాచకము.

భారత వ్యవహారములను ఆలోచించుటకు సాయి పవన్తి సంఘమును నియమించుటకు ప్రీతిప్రభు సంగీకరించెనని ప్రత్యేక తంత్రీవార్త దెలుపుచున్నది.

వియన్నా కిపల్లికు అధ్యక్షుడుగ ఒక యువాధ్యాయుని, ఎన్నుకొనిరి.

పనిలేనివారిపనులకు వలసయే మందు అని నెట్లెలి చాంబర్లెనుగారు రచించుచున్నారు.

క్రాన్ తియేటరు

1928 దిశంబరు 8 వ తేది కలివారం నుండి 14 వ తేది శుక్రవారంవరకు వారము రోజులమూత్రం రోజుకు రెండాటలు. సాయంత్రం 6-15 రాత్రి 9-30

కలి ఆదివారములందు కలలు గం 3-0 ప్రత్యేక ప్రదర్శనము.

మదన్ తియేటర్స్ లిమిటెడ్ వారు

ప్రపంచముందు ముప్పగ పీస్ అని ఖ్యాతిగాంచిన

బెన్ - హార్

బెన్ - హార్

12 పెద్ద రిల్లు

అందు ముఖ్యులు

రామన్ నెవరో

స్టాన్లీ యక్స్ బిష్ ముక్ తదితరులు గలరు.

ప్రదర్శన కాలములో యింతైన శబ్దములు వివరమును.

రేట్లు మామూలు మాదిరి

ఉచితమైన టిక్కెట్లు; కన్ సెన్సు యందు చెల్ల నేరవు.

ఆకాభంగము కాకుండుటకు త్వరపడుదు. 225

నోటీసు

తిరుపతి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 83/1925. E. A. 685/1928.

వాది:—K. అబ్దుల్ అజీ సాహెబు.

ప్రతివాదు:—మహమ్మదు వలీలు సాహెబు ఇక్బాల్.

వాది ఫనతివార్సులు అయిపాబీబి అమ్మాల్ వార్సువాద్లు వగైరా, వై నెంబరులో వాది చనిపోయినందున వార్సు వాదులుగా అంగీకరించమని వై అయిపాబీబి వగైరాలు వేలిన మనువు వాయిదా, 19-12-28 తేది ఆ వాయిదా రోజున ప్రతివాదు తమ ఆక్షేపణలను చెప్పుకొననియడల వార్సు వాద్లు మనువు అంగీకరించబడును.

వ. రాధాకలి,

5432

కాన్సుల్ వాద్లు పక్కలు.

కారీరక వ్యాయామముతో బాటు వాఙ్మయ-త్వకమైన
విషయములతో మేధాశక్తి పెంపుకావలసివచ్చును. ఈసరిక
శిక్షణమునందు ధార్మిక నైతిక విషయములను, వా నుభవయత

శిక్షణమున ౧. గృహశిక్షణము, ౨. శిశుసంరక్షణము, ౩. పాక కాస్త్రము, ౪. చిత్రకళలు, ౫. గాయనము, వాద్యము మున్నగు విషయములను నేర్పబడును. పాశ్చాత్యప్రేమ విద్యా విధానము దీనివలననే సంపూర్ణమైనదిగానున్నది. మనదేశమందు వర్తమానకాలమున వాచరణలో నున్న విద్యవిధానములకు వారి బుద్ధిశక్తివలననే పెంపొందునగాని అంతేకరణము మానమునకు సంబంధించిన శిక్షణ జరుగుటలేదు. ఇంటివానికి కండు స్నేహ లాభము లేనట్లు మనదేశములోని ప్రేమగడియెనది. ప్రేమ సర్వతోమఖాభివృద్ధి గాంచుననన్నచో గృహశిక్షణము నందు వారిని దక్షులనుగాజేయుట త్యంతవశ్యకము. వారి వారి విద్యా విధానమునందు దీనికి ముఖ్యస్థాన మొనగుట కర్తవ్యమై యున్నది.

గృహశిక్షణమునందు:-

౧. ధార్మిక విద్య.

౨. కుటుంబ వి.

౩. (బుట్టెవారి వని).

౪. పలుము దీక్షలు, చిత్రలేఖనము, గ్రంథము వేయుట, చట్టములుకట్టుట, తిమ్మెలుచెక్కట.

౫. అచకపు పని.

౬. లెవ్ కెటెంగు.

౭. సబ్బులు తయారుచేయుట, తిమ్మెలు చెక్కట మున్నగు విషయములు బోధింపబడినచో ప్రేమిలు పంపారి చక్రమును మిక్కిలి సమర్థతతో నడువగలగ. పై విషయములలో ఉన్నత శిక్షణమును బడయుగోరినచో వారికి ఏర్పాటు గావించుటవసరము.

నిజమారినచో ప్రేమిలగుట ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమే యవసరమైయున్నది. పూర్వములో వీరిని నేరునవచి వారి కొరకు ప్రత్యేకముగా శాస్త్రజ్ఞత్రేజునకు యోగ్యమైన విషయముల చాలోచించి వారి అవసరములను బూర్తిచేయుట నట్టి ప్రత్యేకవిద్యాలయములు నెలకొల్పబడవలెననకు సాంఘికోన్నతి కవశ్యము లేదు.

ప్రేమిలకు పరీక్షలలో నుండెడిశృంఖలము లుండరాదు. ఏయే విషయములు వారు శిశుకాలలో తిరిగి వానినే తెడవ సంవత్సరమున తక్కినవానితో నేర్వనలసిన అగత్య ముండదు. వారు జేసిన పూర్తిగ నేర్చుకొనలేదో దానిని పూర్తిచేయుటవలసి. వారి కపరీక్షలకంటె అరునెలల కొక పర్యాయము పరీక్షలు జరుగుట వారికొరకు లాభప్రద మును. వీరివలన వారు త్వరగా విషయములను పూర్తిచేయ నీలగును. పై విషయముల నన్నిటిని గమనించినచో, ప్రేమిలకు ప్రత్యేకవిద్యాలయముల అవసరము చిచ్చు మును.

బోధించువారు, పరీక్షించువారు ఒక్కరేయైయుండవలెను. ఈ పరీక్షలను దృష్టియందుంచు కొనినచో నీ కింది ప్రతిష్ఠాపన లొకచోట ఉండుటవసర మని బోధపడగలడు:-

1. వాఙ్మయమును దున్నతవిద్యను బోధించు కళాశాల 2. నాటికా బోధనాధ్యపని కళాశాల 3. ఆయుర్వేద వైద్య కళాశాల 4. గాయన వాద్య కళాశాల 5. చిత్రకళా పాఠశాల 6. వ్యవసాయ కళాశాల 7. గృహశిక్షణమున దున్నత విద్యాలయము.

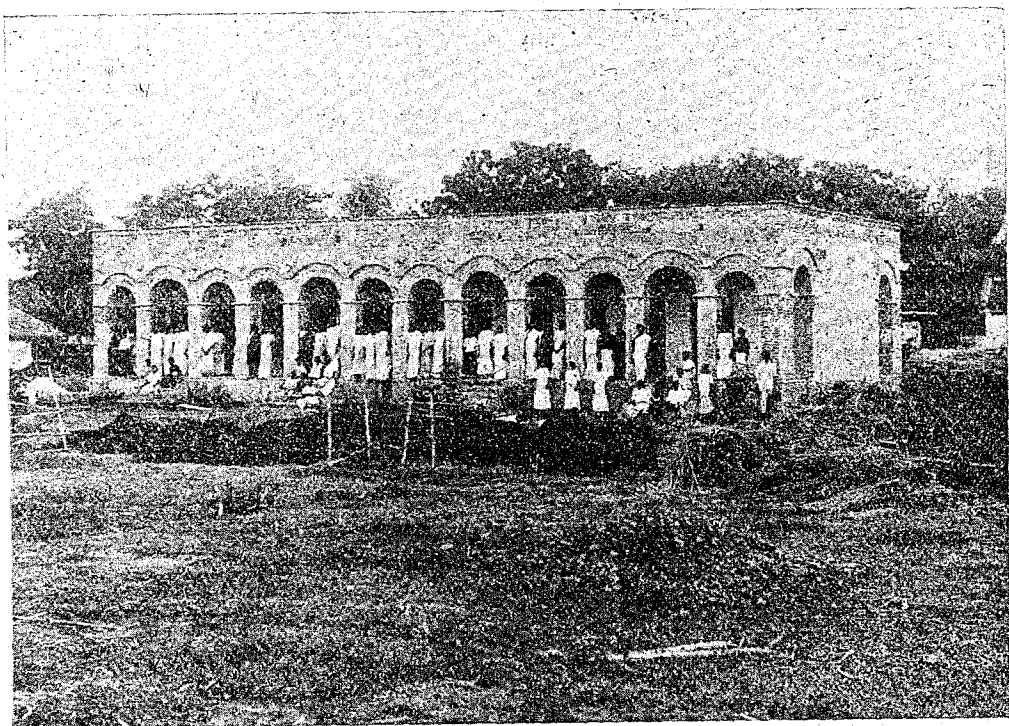
ఇ వన్నియు నొకచోట నేర్పడినచో కొద్దిపాటిజైనను విశ్వవిద్యాలయస్వరూపము గాంచి ప్రేమిల కెంతయాలాభకరమై యుండగలదు.

దారిద్ర్యము నమునిగి యున్న మన భారతఖండములో నిబిద ప్రేమిల కెంత యో సౌకర్య మేర్పడును. ప్రాథమిక, మాధ్యమిక శిక్షణను బడసిన తర్వాత మఃప్రేమిల కార్యరంగమున బ్రవేశించి పనిచేసెట్లు మన భారతదేశము యొక్క భాగ్యోదయము మారమగునా! కాదు కాదు. భావిజాతీయతను సృష్టిమొట్టిమారలను గుఱివీత లైనచో వారు తమ పంతానమున కుపయుక్తులగు విద్యను నేర్చి భారతభూమిని దావ్యశృంఖలమునండి విడుదల జేయుటకు ప్రయత్నించునట్టి విలులను తయారుజేయుదురు.

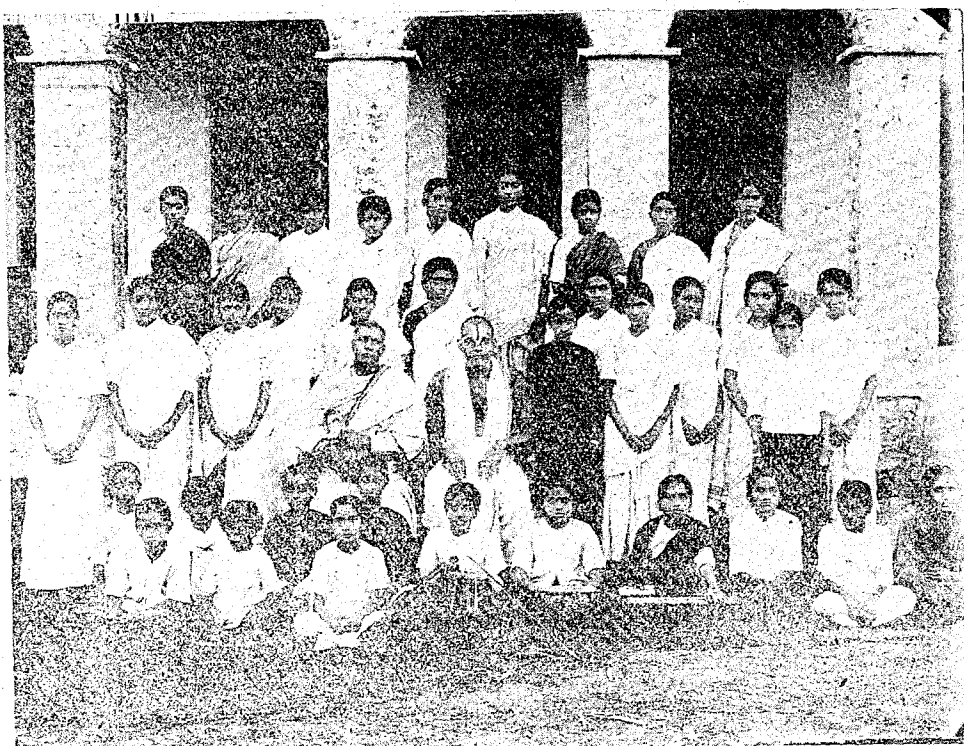
పంపూర్ణతాంధ్ర కాశ్యోతిహాసములతో బాటు ఆయుర్వేదము, గాయనము, చంకిలపని, నగిషీపని నీ ప్రతిష్ఠాపనమునందు మిగిలినవి. ఇద్దయింతయు ఉత్కృష్టమైనవి. ప్రతి ఇంటియందు మిక్కిలి ఆవసరమునట్టి కొన్ని యంత్రములను నేను నూచించుచున్నాను. బాలికలకు ధాత్రికవిద్య ప్రాథమిక వైద్య పరీక్షము చిత్రకళలు (చుట్టుల పెట్టుట మున్నగువిధముల) నేర్పించుట తమమని నూచించుచున్నాను. ఇట్టి ప్రోత్సాహవాక్యములను జెప్పుట ముఖ్యముగాని ద్రవ్యపహాయము లేనదే ఏపనియు పనుగముగ నుండజాలదు. ఈపంపూర్ణ యొక్క పూర్వచరిత్రలన నిది ప్రస్తుతపు స్థితికినికి వచ్చుటకు బూర్వము ముగ్గురిచేతులతో మాకు జెందినట్లు చెలియించు న్నుది. లక్ష్మీ నారాయణ దంపతు లిరువురు కిష్టపనుయమున దానిని నడపుటకు బూనుకొననిచో నీపంపూర్ణ ప్రస్తుతావస్థలో మనము చూడజాలకుండుము. గుంటూరుపురవాసులబాలికలు దీనియంద బలపంఖ్యానుభవం జేరుచున్నారు.

శ్రీ శారదానికేతనము, గుంటూరు.

శ్రీ శారదానికేతనము - గుంటూరు, నూతన పరిశ్రమము

శ్రీ శారదానికేతనము-గుంటూరు, సంగీతపు తరగతులు.

జేరినవారి యభివృద్ధియు గణనీయమగులేదు. ఇందుకుకారణము తల్లిదండ్రుల అశ్రద్ధయే యని మన మూహించవలసి యున్నది. బతుటనుండి వచ్చిన బాలికలు గురుకులవాడగుటకు లోబడి నిశ్చితమందే నివాసమేర్పరచుకొని సక్రమాభివృద్ధి గాంచుటయే ఇందుకు నిదర్శనము. తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలవిషయమున ఇంటిపద్ధతి వలయునంత శ్రద్ధ సహించినచో గురుకుల వాసమున కొక్కకొని ప్రతిష్ఠాపనకు కిందితో ద్రవ్య పహాయము జేయుటే మంచిది. వారట్లు చేయకున్నచో పుత్రికా ఋణము ప్రభు గావాలరు.

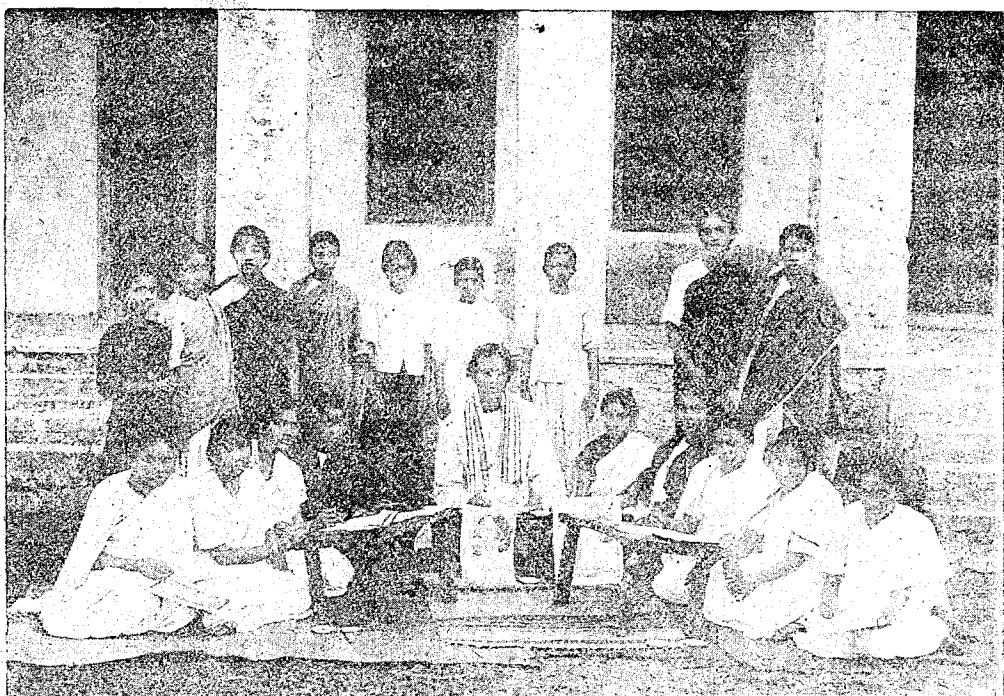
నే నింతకంటె నెక్కువగా తమ యయాత్యకాలమున వ్యయపెట్టువలెను. నే నీ యుపన్యాసమును ముగించుటకు

పూర్వము సామ్రాజ్యపంపూర్ణతాంధ్రసాహిత్యము జేసినదే ద్వారకా కాశ్యోతిహాసముగానినీ, పన్నెండులగు రాజా వాయవి నెంకటరంగారావు వారిది [జయించారు మనగాల] జేర్చుకొని వాని నభినందించుచున్నాను.

తదుపరి శ్రీయుత ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణపంతులు గారు నిశ్చితపు పంపత్సరనివేషము జరిపిరి.

పంచమ వార్షికసవేదికము 19 7-1928

శ్రీ శారదానికేతనము పిచ్చి అయ్యును పంపత్సరము లుగడిచి విద్యాలయముగా సారభూషణ చేరిన బాలికలు అయ్యు పంపత్సరముల చదువు పూర్తిచేసి సాహితీభిక్షదములు

శ్రీ శారదానికేతనము - గంటూరు, చిత్రకళాతరగతులు

బడయాలచే విమర్శనాత్మకముగా సమీక్షించి విద్యావిధానము యొక్క ఫలితములను కొంతవరకు గుర్తించుటకు అవకాశము కలిగినది. యిప్పుడు గడచుచున్న సంవత్సర ప్రారంభమున విద్యాలయములో 97 బాలికలు చదువుచున్నార. తరగతుల నుబట్టి చూడగా ఒకటవతరగతిలో 29 బాలికలు; రెండవ తరగతిలో 30 మందియు; మూడవ తరగతిలో 18 గురుకు; నాలుగవ తరగతిలో 9 మందియు; అయితే తరగతిలో 10 మందియు; ఆరవతరగతిలో 6 గురుకు కలరు. వీరిలో 45 మంది గురుకులవానినట. తక్కిన 52 మంది గంటూరువాడు. గురుకులవానినటలో కమ్మవాడు 88 గురుకు; రెడ్డు 9 మందియు; బ్రాహ్మణులు 3 మందియు; తెలంగాలు 5 గురుకు; వైశ్యులు 4 గురుకు; వెలమవాడు 3 గురుకు; సాతవాలు 2 గురుకు; యాదవులు 1 గురుకు; అగ్నికలశ్రాయులు 1 గురుకు; వున్నట్లు కలములనుబట్టి విభజించినయెడల తేలగలదు

విద్యుత్తరగతి

ఈ సంవత్సరము సాహితీతరగతివాడు మా విధానము ప్రకారము అయిదు సంవత్సరములు చదివి పరీక్షకు హాజరైన 20 మంది బాలికలలో 7 గురుకు వుత్తరగతి సాహితీ విజయముల బడయాలకు అర్హులుగా యెంచబడినారు. తక్కిన 13 గురుకు, వారు తప్పిపోయిన విషయములలో తిరువారీ సంవత్సరములో జరుగుపరీక్షలకు స్వంతముగా విద్యుత్తరగతి హాజరుగలకు కమిటీ వారంగీకరించుచు తీర్మానించిరి. ఈ సంవత్సరము ఉత్తరగతి వారంగీకరించుచు అంతటితో విద్యను మానుకొనక విద్యుత్తరగతి పరీక్షకు జరుగునోరీ నందున యీ సంవత్సరము విద్యుత్తరగతి ప్రధమతరగతి ప్రారంభింపబడినది. ఉత్తరగతి 7 గురుకు 6 గురుకు బాలికలు యందు జేరి చదువుచున్నారు.

విద్యావిధానము, నిబంధనలు

విద్యాలయ ప్రారంభింపఁజేయుటకు ఒక విధమైన విద్యా విధానమును యేర్పరచి అచరణలో పెట్టితిమి. విద్య సంవత్సరములో ఈ విధానమును అచరణలో పెట్టుటకుందు మాకు గలిగిన అవకాశమును, తగినవారిని నియమించి విమర్శచేయించి యిప్పుటి విధానమును అనుసరించునయెడల సవరింపవలసి యున్నది. పాలకాసంఘ నిబంధనలలో అనుసరించునోరీ విషయముల సూచనలను చేయవచ్చును.

ఉపాధ్యాయులు

ఉపాధ్యాయులలో విశేషహక్కులు లేవు. వట్టి, పేను పనులు బోధించగల యొక శ్రీ ఉపాధ్యాయుని చేసే పట్టును నుండి పిలిపింపబడి పనిచేయుచున్నాడు. విద్యుత్తరగతిలకు సంస్కృతము, వ్యాకరణము, బోధించుటకు బొమ్మకంటి సత్యనారాయణశ్రీగారు నియమింపబడిరి.

గృహనిర్మాణము

ఒకటవ సంవత్సరములో క్రింది నాలుగుగురులు తయారయినవి. ఈ నాలుగుగురిలో ఒకటవది 'దేశోద్ధారక కాశీ' ధని శాగేంద్రరావుగారి యొక్కయు, రెండవది మొట్టమొదటి వెంకట నారాయణగారి భార్య శేషమ్మగారి యొక్కయు, మూడవది మల్లె శాగేంద్రరావు చాచరి, కాలూరి శీతాబాయిమ్మగారి యొక్కయు; నాల్గవది ఇడ్లమన్నాటి వెంకటయ్యగారి భార్య సుందరమ్మగారి యొక్కయు, వైమేడ నాల్గుగురులును, నిర్మించుటకుగాను శ్రీనివాసపురము అగ్రహారమున శ్రీమత్తరుమల వెంకట సరసింహదాస్యలు ఆయ్యవార్లంగానను శ్రీమతి కుర్రా రాజ్యలక్ష్మమ్మగారును, చెరియొక గదియును, శ్రీ చండవాడ శాగధూమణరావు చాచరిగారు అరగదియును

యొకొక అభిమాని మరియొక అరగదియును, వాగ్దానము చేయున్నారు. మిగిలిన గదికి వాగ్దానము కావలసి యున్నది. నికేతనములో శారదా బెనాలయము నిర్మించుటకు యొక కమిటీను వూనుకొనలేదు. వైవర్ధ్విగలవాడు యీ కమిటీ తోడ్పడుదురు గాక.

భాండాగారము, పతనమందరము

భాండాగారము సత్వరముగా అభివృద్ధి గాంచుచున్నది. శ్రీశ్రీలు కాపురములను జీవితరాజా కామేశ్వరరావు పంతులు గారు 600 ఆముద్రా గ్రంథములు గల తమ వ్యంత గ్రంథాలయమును నికేతనములోని బాతశాంత్యపనమునకు బహుమతిచేసి, నికేతనవిషయము వారికిగల గౌరవారాగమును పెట్టించిరి. తల్లాపర్తి శివశంకరాశ్రమి గారును, యిం బాబు రావుపంతులు గారును, దొంతరాజు శేషగిరిరావుగారును పెట్టగ్రంథముల నిచ్చిరి. వారికి మాకృతజ్ఞతను దెలుపుచున్నాము. పురాజ్ఞు, ఆంధ్రప్రతిక, సమదర్శి, సత్యాగ్రహి, శ్రీశ్రీ, ఘనకేటెడ్ యిండియా, విప్రవాతి, ధర్మపాద, కళింగ, భారతి, గృహలక్ష్మి, శ్రీశీ, జనుతి, ప్రతాపు మున్నగుపత్రికలు మాపతన మందరమునకు వుపితముగా పంపబడుచున్నవి. ఆయాపత్రికాధిపతులచేరికిని శాస్త్రాచార్యులవార్లవందము లర్పించుచున్నాడను.

ఆదాయవ్యయములు

ఇంకను నికేతనమునకు స్థిరమయిన రాబడు లెవ్వియు వృద్ధి లేదు. ఆదాయముయొక్క అచనా యీ విధముగ నందునని నిర్ధారించేయి విలులేకన్నది. కాని ఈ ప్రతిష్ఠాపన యొక్క విద్యావిధానము ప్రభుత్వమువారి విధానమునకు భిన్నముగ నున్నను స్థానికప్రభుత్వమువారు దీయం దాదరణజూపి సరకదప్పింతో ఏ వరతులను గోరకయే బోకలోబోర్డును, మునిపాలిటియను, నికేతనమునకు విరాళముల నొసంగుటకు ఉదారముతో అనుజ్ఞ యిచ్చిండుకు వారిని ప్రశంసింపవలసి యున్నది. గంటూరు మునిపాలిటియారు సంవత్సరమునకు రు. 2200 ల చొప్పున గురుకులమునకు భూమివిరాళము నిచ్చుచున్నారు.

మఱియును బెజవాడ, ఏలూరు, మునిపాలిటియారును, విశాఖపట్టణం వచ్చిన గోదావరి జిల్లాబోర్డులవారును, విశాఖపట్టణం, నరసరావుపేట, తాలూకా బోర్డులవారును ఉదారముగ విరాళముల నిచ్చియున్నారు. ఈ సంవత్సరము మొత్తముమీద యీ మార్గమున రు. 2260 0-0 లు వచ్చినవి. ఇతరబోర్డులవారు విరాళముల నిచ్చిరిగాని అవి తరువాతి సంవత్సరములో జరుగుచున్నవి. ఈ స్థానికసంఘము లభియొక్కయు బాతీయవిద్యాభివృద్ధియందు సంప్రసనియింప.

ఇంకను నికేతనమునకు వార్షిక ధనధాన్య చండాలు విరాళములే ధనాకర్షణమునకు ప్రధానమార్గముల గ నున్నవి. చందాదారులు మిక్కిలి ఉత్సాహముతో చందాలనిచ్చుచున్నారు. వారి యాదార్యముచేతనే యీ ప్రతిష్ఠాపన చక్కగా నడచుచున్నది.

శారదానికేతనములోని పాక లన్నియు సేలకు గమ్మగాని, నాపరాళ్లుగాని లేక అసాఖ్యముగను అసాగోగ్యకరముగను ఉండి ప్రతివారమును అలుకుట యాతనగా నుండెను. కర్నూలుజిల్లా, బేతవర్ర, నంద్యాలగర్నూలు, గద్దలూరువారు నికేతనమునకు తమమగల యాదరణజూపి మాకు గావలసిన బేతవర్ర నాపరాళ్లు రైలుఖర్చుగనూ భరించి మాకు ఉచితముగ బంపుటచే నికేతనము తాలూకాకు అన్నిగృహములకును పాకలకును రాష్ట్రపరిషదులు కనకాశము గలిగినది. ఈ మార్గర తన దీర్ఘమందుకు కర్నూలుజిల్లావారికి వందశతకంబు లర్పించుచున్నాము.

ఈ విద్యాలయమునకు ధనపహాయ మొనర్చినవారి పేరు చెప్పునపుడు ఆంధ్రదేశములోని నాటక సంఘములను మననజాలము. నర్సారావుపేటలో విక్టోరియా మెమోరియల్ కలబ్బ వారు గంటూరు అభిషేకము నాటకసభ చక్రవర్తియను తెనాలి, రామలింగ సభవారును, బెజవాడ వాస్తవ్యులను పారేవల్లి నుబ్బారావుపంతులుగారును మిక్కిలి ఆభిమానముతో నాటకములు ప్రదర్శించి పహాయ మొసంగిరి. మైలవరము జమీందారుగారును తెనాలిలోని శ్రీకృష్ణ సాందర్యచాలు వారును తమనాటకచాలు నుచితముగా ప్రదర్శనముల కిచ్చి తోడ్పడిరి. ఈ ప్రదర్శనములు శారదానికేతన నిర్వహణమున కెంతయు తోడ్పడినవి. వీరికింకను నుత్సాహముతో ఎక్కువ ఆభిమానమును నిరంతరాయముగ మాత్రము బాతీయభివృద్ధికి తోడ్పడుదురని కోరుచున్నాము.

మఱియొక సంగతి మనవజాలము. నికేతనమునందలి బాలికలకు వైద్యపహాయము జేయుచున్న డాక్టరు ఆమంబర్ శేషచలపతిరావు పంతులు, గోళ్ళయూడి బ్రహ్మయ్య పంతులు, గౌరవరపు శేషగిరిరావు పంతులు గార్లకును, మిక్కిలి శ్రమజేసి నికేతనముయొక్క లెక్కలన్నియు ఉచితముగ తని భీచేసిన ఆడిటర్ పి. చంద్రశేఖరశెట్టిగారికిని మా మనఃపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాము.

శ్రీమంతులు పండ్రిగి గంగమ్మగారు రు. 5-0-0 ల ఖరీదుగల గోరన్నములు, కామిశిని చుక్కమ్మగారు రు. 10-0-0 ల ఖరీదుగల గంగాళమును, తల్లాపర్తి శామేశ్వరమ్మగారు రు. 25-0-0 ల ఖరీదుగల చీరువామును, గోవాడ లక్ష్మీదేవిమ్మగారు రు. 25-0-0 ల ఖరీదుగల చీరువామును, జేనాధర్మ నమహాలక్ష్మమ్మగారు 29-0-0 ల ఖరీదుగల చీరువామును, నూర్యజేవర వరసమ్మగారు రు. 16-0-0 ల ఖరీదుగల రాగి కాగు నును, శారదా నికేతనమున కొవంగి తమ యభిమానమును పెట్టించిరి. వీరి యాదరణను మేము కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాము.

ఈ విద్యాలయము క్రమముగా జనాశరాగమును బడయుచున్నది. విద్యాలయముయొక్క ఉపయోగమును ఆంధ్రులు గుర్తించునట్లు విద్యాలయములో చేరుటకై బాలికలు వంసిన దరఖాస్తులను తెలియుచున్నది. స్థలాభిమానులేతను అందరిని చేరుకొనటకు శక్తిచాలకను కొందరిని చేర్చుకొన బాలకపోయినందుకు విచారించుచున్నాము. తేలియును తగినంత యుత్సాహముతో విద్యాలయమునకు ఎక్కువగా తోడ్పడిన యెడల ఎక్కువసంపత్తి చేర్చుకొనటకు అవకాశముండును. శ్రీవిద్యయం దభిమానులకు దేశభక్తులైన ఈ యుద్యమమును తోడ్పడి కొనసాగించుటకు మేముకొనుచున్నాము.

తనపరి కార్యక్రమములోని వివిధవిషయములు ప్రారంభింపబడిన.

నికేతనపు బాలికలు ప్రథమమున పంగితమును హృద్భ్రముగ బాడిరి.

రాధానికేతన కృష్ణుని జరాలు సంస్కృతమునందు ప్రదర్శించిన వహవీర చరితములోని పంతురామ గర్వభంగము వీరి శారీ మన్నుగనది నమ్మకముగా ప్రశంసింపబడెను. నికేతనపు బాలికలు వారి యుద్ధారణయందు భాషాపరిజ్ఞానము లేని వారికిరాడ తెలియునటుల విప్పవ్రముగా కెళ్ళుట యందును చాల చాకచక్యమును గనబరచిరి. బాలికలు ప్రదర్శించిన గయోపాఖ్యానం శ్రీకృష్ణార్జునసంవాద మతమనోహరముగా నుండెను. బాలికలలో భీమశైలి అన్నపూర్ణమ్మ యను బాలిక అందరిప్రశంసకు పాత్రురాలయ్యెను. ఆమెకు ప్రత్యేకముగా నడింపల్లి శీతారామయ్యగారు రు. 6-0-0 లు బహుమానముగా నివ్వ వాగ్దానముజేసిరి.

తదనంతరము బాలికలకు బహుమతు లివ్వ బడినవి. బహుమతులు పట్టణములోని పలువురు పెద్దలు, సంఘములు వారివారి పేరుల నిచ్చిరి. శ్రీ దేశోద్ధారక శాగేంద్రరావు పంతులుగారు రెండు వండితల్లెడల బహుమానముగా కిచ్చినవి యొక్కబడెను.

నికేతనములోని 7 గురుకు బాలికలకు సాహితీయము లిరుదమును నొసగి వారికి సనదుల అధ్యక్షునిచే నిప్పించిరి. ధర్మములు 10-8-0 లు ఖరీదుగల రజతపల్లెమును బహుమానముగా నొకబాలిక కిచ్చిరి. కార్యక్రమముతయం రి గంటూరు పూర్తి యయ్యెను.

సభను ముగించి శ్రీ ధర్మవీరుగా రీతిరస హిందీలో నుపన్యసించిరి.

సోదరులారా, సోదరీమణులారా !

నేను తెనుగునందు మాట్లాడిన భాగమును పని మీద ప్రేక్షితున ననుకొనెదలొ అతరుననే మీరు పొందిభాషను నేర్చుకొన వలయు నని నేను కోరెదను. ఈ రోజున యీ మహాసభకు అధ్యక్షుల పహారించి బహుమతుల నిచ్చినందులకు చాల సంతోషముగానున్నది. ఈ

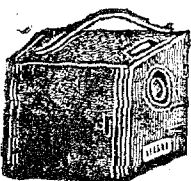
కారదానికేతనము చాల అడకప్రాయముగా మనదేశమునకే గాక, అఖిలభారతమునకు నుండగలదు. లక్ష్మీశారాయణ, లక్ష్మీ బాణముగార్లు దీని రచకులుగానున్నారు. అనగా లక్ష్మీ లక్ష్మీ పతితో గాపురముండ నింకెవ్వరి పోయియు నవసరములేదు. అనతికాలములో నీవిద్యలయ నొక విశ్వవిద్యాలయముగా జేయబడు నని నా విశ్వాసము. అప్పుడు పూర్వమున కార్య సంబంధము విశ్వవిద్యాలయమునకు నిదియు కీర్తిని గాంచగలదు. గుంటూరు వాసులు, వారిమధ్య నీటి దివ్యమును యువతే విద్యా లయమును గలిగియుండియు వారి బాలికల నిచ్చటికి బంపక పోవుట ఎంతయో విచారకరమైన విషయము— గుంటూరు పుర సోదరులు వారి బాలికల నీ విద్యాలయమునకు బంపి పదివ్యవసరము జేసి నిజమైన సహ ధర్మచారిణులుగ తయారుజేసి పత్సంతానమును బదియగుటకు తలపడుగ జేయగలవలెను ప్రార్థించుచున్నాను. దేశభాగ్యమునకు నడుములు గట్టి దేశమాతకై ప్రాణముల నర్పింపగలభీరు లగు బాలక, గనగల పరమాత్ములకు తల్లిగ నిలుచిదివ్యగంపి తయారు జేయుదు.

అమ్మలారా! మీ కొక చిన్న మనని జేయించున్నాను. స్త్రీకి సంతానమును బడయుటయే పరమావధిగాదు. ఒకనాడు నాభార్య నేను ఒక పుష్పాక్షత్రమునకు వెళ్ళితిమి. అచట ఒక మహారాష్ట్ర యోగి నా భార్యతో నిలుచి జేసెను. అమ్మ సంతానమును బడయుటయే నీకు కర్తవ్యముగాదు. నీకిల్లలకు ననేయితిరుల అనగా బీదసాదులకుంటిగ్రుడ్డుల యుండియెడలను సానుభూతి గలిగి, వారిని నీపుత్రుల లాగున జూచుకొని, వారి యెదుల ప్రేమతో ప్రసరించుటయే జీవితముయొక్క పవిత్ర పరమావధి యని ఉపదేశము జేసెను. కాన సోదరి మణులారా! మీరు గూడ దీనిని గ్రహించి యితరులయెడ సహన ప్రేమలు జూపుదురు గాకమని మనవిజేయుచున్నాను. అంత వారి యావశ్యకము పూర్తియైయ్యెను. లక్ష్మీశారాయణ గారి వందన శతములతో నాయుత్సవము ముగిసెను. తరువాత భోజనాదికములు జరిగెను.

వామనశాయక్ గారు గుంటూరులో నున్న కాలములో అనురావతికి పెదటి యచటి అమరేశ్వరస్వామిని దర్శించి, యచటి బాధమహాయోగ కట్టక విశేషములగాంచి వచ్చియుండిరి. ఈ కట్టణములో శ్రీకల్లాపర్వత శ్రీరామశర్మగారిచే స్థాపితము చేయబడి, సూర్యవర్ధకులతో విరాజిల్లుచు, నిజమైనబాహుల తయారైయున్న పానువల్ వ్యాధులను కళాకాలము దర్శించి అచటివ్యాధులను పద్ధతుల గాంచి యమితానందమును బొంది వారికి కావలసిన పరికరముల సప్లయ చేసెద మని తెల్పిరి. 2-వ తేదీ యుదయమున పంచముల బాలిటి పరప్రసాదిగానున్న శ్రీకృష్ణశ్రేణులనున్న స్నేహితులతో జరిగి, కార్యదర్శియగు పల్లపాటి పానువల్ రావుగారు వారికి పాతకాలాభవముల నన్నిటిని జూపిరి. అచటి బాహుల సంవత్సరములను వారి బాలికులనుజూచి శ్రీ ధర్మపీఠగారు విస్మయము శొందిరి. అచట బాహుల సంస్కృతములోని శ్లోకములు నాటకము మున్నగునవి ప్రదర్శింప ధర్మపీఠగారు ఆపవనము బాహుల యుచ్చారణను విని యమందానందమును బొందిరి. అచట విద్యాలయమును పాలన జేయుచున్న శ్రీ సాహితీ సమితి సభాధిపతియగు బహుగ్రంథకర్తయగు సంసుంకరరాజుగారిని నగు శ్రీ కల్లాపర్వత శివశంకరాస్త్రిగారి సభివందించిరి. వారి యభిప్రాయముల ప్రేక్షకుల పుస్తకము నందు వ్రాసిరి. పాటకాల భవనిర్మాణమునకై వారు 700 లు ఒసంగెద మని వాగ్దానముచేసిరి. ఈపేరిన ఉదార హృదయుల వితరణదీనులవై ప్రవహించెను.

శ్రీ ధర్మపీఠగారు వారి స్నేహితులు ఆదివారము రాత్రియే యీ పురమునుండి వెడలిరి.

బండర్ క్యమరా

అక్కలారా! మీ ఇంటిలోనుండియే బహు అందముగాను, సుద్రుముగాను ఈ క్యమరాను పోల్తోయవచ్చును. ఇది క్రొత్తగా నీమలోనుండి రప్పించబడి యున్నది. తమరేకను ఇంటిలోనే ఎన్ని కలుములైనను ఎత్తవచ్చును. 2 ఉపయోగించు విధములన్నియు పార్సీలులో పంపబడును దీని ధర రూ. 2-4-0. ఇది 1 కొనేవారికి అందమైన లేడిపతములు 8 ఇనాం ఇవ్వబడును నిలాపము—ఎం. ఎస్. నరస్యతి అండు కంపెనీ, నెం. 11, ఆరముగంజి, సామకూరుపేట, మదరాసు.

నర్దాన హమ్బలు మహామదుగారు

పాటియాలా సంస్థానపు విద్యా మంత్రిగారు. జనీవాయందు జరుగు యావత్ప్రపంచ ఉపాధ్యాయుల సభకు ఇండియా తరపున బోవుచున్నారు.

మధ్యమునిదాన

మేనేజింగు ఎడిటరు—శ్రీయుత

టి. వి. కృష్ణస్వామిరావుగారు

10/3 పికోజిల్లింగు, మాడుంగా బొంబాయి,

ఆంగ్లభాషయందు మొదటనున్న మధ్యమతమునకు సంబంధించిన యీ మాసపత్రిక పాల్గొనవలసిన (ఆగ్స్టు నెలలో వెలువడినది) కృష్ణజ్యోతి నందుకొంటిమి. శ్రీ పురందర దాసులువారు రచించిన కథానిరంగా కథజేసి, యిరలహగలు నిన్ను స్మరియ్యగలవలెనే అను కీర్తన ప్రారంభమునందు ప్రార్థనాసూచనగాను ఆరముతోను ముగింపబడినది. శ్రీ కృష్ణుడు ధర్మవిజయమును ప్రకటించుట 3 సంవత్సరములు 4 వార్త 5 మాందూక ఉపనిషత్తు 6 సుందరకాండ 7 మహాభారత తాత్పర్య నిర్ణయము 8 శ్రీమద్భాగవత చార్యుల వారి జీవితము 9 వాల్మీకి రామాయణము, 10 రామదాసు, 11 శ్రీమద్భాగవతాధ్యాయాది బోధనలు మున్నగు వ్యాసము లిందుగలవు సాలుచందా మూడు రూపాయలు. మధ్యమునకు సంబంధించిన ముఖ్యముగ పత్రిక యిదియొక్కటియే గాన మధ్యులందరను దీనియందధికముగ నభిమానముంచి చందా దాకలై లేకలేక ప్రజ్ఞన పరప్రసాదియగు నీపత్రిక నత్యధరముతో పెంచి పెద్దదానించేయ వెలసని పత్రికాధికారులు కోరుచున్నాడు.

క్షీరాబిదాన పటము

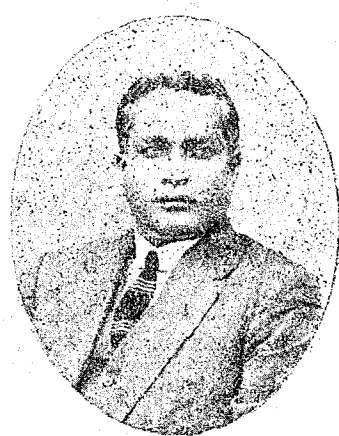
గురుబనవ అండు కో లిమిటెడు

పోస్టుబాక్సు 510, మదరాసు

ఈకంపెనీవారు పంపిన క్షీరాబిదానపటమును కృష్ణజ్యోతి నందుకొంటిమి శ్రీమత్పూర్వాయామూర్తి శేషశర్మమహాశయిని నిందియున్నాడు. రహదేవి పాదసేవచేయుచున్నది. శాశ్వతము లమునందున మాజ్యుండినపుడు జేదములకు చదువుచున్నాడు; తుంబురశారదులు గానమొనరించుచున్నాడు. వాయుమూర్తి యును గరుడదేవుడును సన్నిధి నున్నాడు. చిత్రరచక ప్రాచీన పద్ధతిగా నున్నది. పెద్దపైజా ఇష్టధర్మల కిది పూజార్థము. ఒకటం వెల 10 అణాలు. 12 పటములు రు 7-4-0, పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము. ముందువారు ప్రైవే తెలుపబడిన అడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

పియాలి తాలూకా ప్రథమ రాజకీయ మహాసభ శ్రీ మత్ శ్రీనివాసయ్యగారి ఆధ్యక్షతన యీనెల 14, 15 తేదీలందు జరుగును. వాలంటీరులు రాజకీయనిర్వహణకుల పథకము ఆప్తుడే జరుగును.

ద. ఇ. రైల్వే కార్యకర్తలు శాగజల్లులనుండి గోడె నురాకు (తిరుచనాపల్లికి) మారుట 4 వ తేదీ రాత్రితో పూర్తియైయ్యెను. వీరవాండ్రు గుమాస్తా యంత్రములుగల ప్రత్యేక రైలు ఆరాత్రి బయలుదేరి పోయెను.

మేజరు టి. శంకరశాస్త్రిగారు

వి. యమ్. యస్.

నెల్లూరుజిల్లా వైద్యశాఖాధికారిగనున్న మేజరు టి. శంకరశాస్త్రిగారు శస్త్రచికిత్సకుండు ప్రత్యేకవిద్యను బడయుటకై ఇంప్రొయాడేజేబుండిలి వియన్నానగరమున కరుగుచున్నారు.

డిశంబరు 5 వ తేదీన “జికోవా” యను కేకప్రె బొంబాయిలో బయలుదేరి కెయిరోకు పోయెదరు. అచ్చట 16-22 తేదీలందు జరుగు అంతర్జాతీయ వైద్యమహాసభకు హాజరునందు. 29 ఎరతు ఈజిప్టుదేశమునందు సంచారముజేసి, జనవరి 5 తేదీన వియన్నా చేరుదురు. అచ్చట తొమ్మిది నెలలు శస్త్రచికిత్స యందు, స్త్రీలకోగముల, ముఖాకోగముల చికిత్సగూర్చి చూడ ప్రత్యేకతగలబోంది. పిమ్మట యూరోపునందు సంచారము జేసి 1929 డింబరులో తిరిగి స్వదేశమునకు వత్తురు.

అఖిలభారత ముస్లిమ్ సమితి

వికమత్యము అవసరము

కిరూగారి యాహ్వానము

ధిల్లీ, డిసెంబరు 6:—అఖిలభారతమహాసభవారి నిర్ణయములను విచారించి ఏకాభిప్రాయమునకు రావలెనని కోగయ భారతదేశమునందలి మహమ్మదీయులందరకు నైపుద్దీక్ కిరూగారిల్లు వ్రాయుచున్నారు.

‘ముస్లిమ్ సమితి మహాసభను డిసెంబరు 26, 27, 28 తారీఖున సమావేశపరచుటకు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు తీర్మానించినారు. మహమ్మదాబాదు మహారాజాగారు అధ్యక్షత వహించుదురు. భారత రాజ్యాంగమున కలుగ నున్న మార్పులను బట్టియు, అఖిలభారత మహాసభవారు చేసిన సలహాలనుబట్టియు, ఈసంవత్సరము ముస్లిమ్ సమితి సభ చాల ప్రాముఖ్యత వహించగలదు. ఇక వదిలవత్సరములు మహమ్మదీయులందరకు కలసి పనిచేసి యుండిరి. ఈ సమయమున యీ కృషివంతయు విఫలము చేసి మహమ్మదీయులలో కొందరు సభలో చీలిక కల్పించవలెనని ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈ సభలో మహమ్మదీయులందరు, ఏ పార్టీకి జేరినవారైనను పాల్గొనవచ్చును. అధిక జనుల యభిప్రాయమునుబట్టి కార్యక్రమము నిర్ణయించబడును. ఈ సమయమున మనలో చీలికగలుగుట చాల హానికరము. సభలో కొందరుకు సానము లేకవాయుయెడల నట్లు చేసిన చేయవచ్చును. ఈ సభ 20 ఏండ్లయిది మహమ్మదీయులందరకు కావలసిన పథగానున్నది. తమయభిప్రాయములను మహమ్మదీయుల సభిద్వారానే ప్రకటించుచుండిరి. ఇప్పుడు క్రొత్తసభలే నిర్మించవలెనో తెలియవచ్చుటలేదు. ఏ అభిప్రాయములు గలవారైనను సభకువచ్చి సభలో పాల్గొనవలెను. అధిక సంఖ్యాకుల నిర్ణయమును అందరు ఆనుసరించవలెను.

సాంఘికసమస్య

ఈసభలో చర్చించబడగల ముఖ్యవిషయము సాంఘిక విషయము. ఈవిషయమై అఖిలభారత మహాసభవారు చేసిన సూచనలను మన మాలోచించవలెను. దీనిలో మనలో భేదాభిప్రాయములున్నవి. వానినన్నిటిని వెలిబుచ్చుచు యవసరము. అఖిలభారత మహాసభవారు చేసిన సలహాలు శిలాక్షరములు కావుగాన మన యభిప్రాయము వినినతరువాత వారు తగిన మార్పులు చేయవచ్చును. కావున ప్రతివారు సభకు దయచేసి యీముఖ్యముఖ్య విషయములను చర్చించదరని కోరుచున్నాను. మీరిచ్చినసలహాలన్నియు సంఘమువారి నిబంధనలనుసరించి సభయెదులునందబడును, అందరును దయచేయవలెను. వచ్చే తేదీగూడ తెలియజరచబడెదను. (ఆ. ప్రె.)

వృత్తాంతలేఖలు

ఆకులలూరు

[ఒకవిలేఖరి]

లాలాజీ స్మారక సభ

29-11-28 తేదీ సాయంత్రం లాలాజీ స్మారక సభ క్రీడభూమిలో రామలింగమూర్తి యాద్యక్షుల క్రిందను జరిగింది. ఆ సభలో ఆకులూరి సీతారామస్వామిగారు, గుర్తింగమూర్తిగారు, జెట్టి రామిరెడ్డిగారు, లాలాజీ మరణమునకు దుఃఖించి వారి జీవచారిత్రమును విపులముగ నుపన్యసించిరి. వారి కటుంబము నకు సాక్షాత్తులైన దిలవ్రువు తీర్థానింపబడినది.

* * *

దెందులూరు

లాలాజీగారి స్మారకసభ

మా గ్రామమున అత్యంత జనప్రదముగ జరుపబడెను. ఉదయం 6 గంటలకే గోదావరి కాలువవద్ద నుమాడు రెండు వందలమంది గ్రామములు భజనలతో గోదావరి జలముల స్నాన మాది లాలాజీగారికి తర్యమలు విడిచిరి. 7 గంటలకు భజన లతోను సన్నాయి మేళముతోను గ్రామము ప్రవేశించి దేవాలయమున్నయే సందర్శించిరి. 8 గంటలకు శ్రీమంత్ ఆత్మ కూరి గోవిందాచార్యగారు ఆధ్యక్షతక్రింద వివేకానంద గ్రంథాలయమున మహాభజనసభ గాంధీపదకే, బోర్డు పాఠశాలల శాలికా బాలికలచే జాతీయగీతములు పాడబడెను. ఆధ్యక్షులు లాలాజీగారిని గురించియు వారిమరణసందర్భమును గురించియు విపులముగ చర్చించిరి. ఈక్రింది తీర్మానము ప్రాకటమయి బడినది.

“స్వామ్యగమన బాధనందు, పోలీసువారి లాటిచెట్టులకు గురియై అకాలమరణమునొందిన లాలాజీగారి మరణము వల్ల దేశమునకుగలిగిన అపారనష్టమునకు చింతించుచు వారి ఆత్మకు కాంతిలుగనగాక యని సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాము.” శ్రీయుత వైదికాచార్యులగారు గౌరవపాదించిరి. శ్రీయుత మొట్టమొదటి శ్రీరామమూర్తిగారు బలవచించిరి. ఏక గ్రీవముగా అంగీకరింపబడినది.

(ఒకవిలేఖరి)

జలదంకి

ఒక విలేఖరి

కావలి తాలూకాలో యొక్క మేరకు పాఠశాలలన్నియు నవంబరు 29 ది సాయంత్రమున, లాలాజీ జీవితమునుగురించి సంగ్రహముగ విద్యార్థులకు చెప్పిరి విద్యార్థులు యుజ్జ్వలము నిలిచి సాక్షాత్తులై తీర్థానింపబడినది.

సాయంత్రము 4-80 లకు శ్రీ లక్ష్మీకాంత పుస్తకభాండాగారసభ్యులు శ్రీయుత బి. శుభ్రారావుగారుపంతులుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై దేశభక్తుడైన, పంబాబుకేసరియనగు కీ|| శే|| లాలా లజపతిరాయగారి ఆకస్మికమరణమునకు విచారించుచు వారియాత్మకు కాంతి పరమేశ్వరు డనుగ్రహించుగాతయని తీర్మానించిరి. శ్రీయుత వంశల శ్రీరామలక్ష్మణగారు కీ|| శే|| రామలింగాచార్యగారు జీవితసంగ్రహమును కల్పించిరి. శ్రీయుత గుడ్డవోన వీరభద్రరావుగారు కీ|| శే|| రామలింగాచార్యగారునుగూర్చి రచించినపద్యములను ప్రేక్షకులకు సీతకాదు వల్లు చదివి వినిపించిరి.

జలదంకి కేంద్రపాఠశాల విద్యార్థుల సంఘమువారు 1-12-28 న జలదంకి నాయురు ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలోను మన సమావేశమై నాయకుమతుగు కీ|| శే|| లాలాజీగారి ఆత్మకాంతికోరకై సంకల్పించి భారతమాతృప్రసమొనర్చిరి.

* * *

విజయనగరము

(స్వీయవిలేఖరి)

లజపతిరాయగారి స్మారకసభ

విజయనగరము, నవంబరు 30-29-11-28 తేదీ సాయంత్రం 5 కి 10 లకు పురజనులందరూ శ్రీపాద వెంకట నారాయణ స్త్రీధరుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైరి. మహారాజావారి కాలేజీలో సహాధ్యాయులగు మేవారి శ్రీరామ

మూర్తిగారు విపులముగా లజపతిరాయగారి జీవితచరిత్రమును గూడ సమముగా సంఘమును ఎదుర్కొనినది. అతని మరణమునుగూర్చి చక్కగా తెలిపిరి. కాలేజీ యువసాధ్యాయులగు బేరకొండ జగన్నాథరావు, ఎం. వి. గాడు లజపతిరాయ నిర్వాహముగూర్చి కొన్ని పద్యములు రచించి చదివి వాటి యర్థముబోధించిరి. తరువాతిగాగూడ కొంత యువనృసింహుని పద్యపఠ ముగింపబడెను.

ఈరోజున శ్రీమహారాజావారి కళాశాల లన్నియు లజపతిరాయగారి విచార ముచక్కముగ మూయబడెను. తాలూకా బోర్డు ఆధ్యక్షులు సరసింహరాజుగారుగూడ తమ బోర్డుసభ్యుల యందుకై మూయగలగల కనుజ్ఞ నిచ్చియున్నారు.

అనుమానించుట

మాకు రామస్వామి యను పెంతులమూడు, గోలుగోడ తాలూకా పోలీసులకు గావునను. ఈ యూరు 5 రో. క్రిందట వచ్చెను. ఇతనిని పోలీసువారు వెంటబడి తిరుగుచున్నాడు. ఇతనికి గడ్డు కలదు. సాధువులతో నుండును. ఇతడు కల్లూరి శ్రీ సీతారామరాజుగారి కోటికోనివాడై యుండునని అపోహచే జనువులకు దవరా యుత్సవములు యాచుటకై ఇతడు యువనృసింహు కోరావుట్టి పోలీసువారికి పట్టుకొని కొంచెము బాధపెట్టి జైలునగంఘనకు పంపివారు. ఇతని విషయమై పోలీసువారు దర్యాప్తు చేయుచున్నారు.

లాలా లజపతిరాయ పరమమందిరము

29-11-28 సాయంత్రం 5 గం. లకు శ్రీ శ్రీమహామనకు మొగనున్న మూర్తినిపాటిటివారి కాలిస్తలములో పురజనులందరు అందు ముఖ్యముగా ఆహ్వానము జేసినవారు శ్రీ యుత దాక్టర్ బుర్రా శేషగిరిరావుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద సమావేశమైరి. (సార్వజనిక శేషగిరిరావుగారు లజపతిరాయ మహాశయని జీవితములోని ముఖ్యాంశములు నిర్వచిరి. రాయగారియొక్క సాంఘికజీవితము, రాజకీయచరిత్ర, ఉపాధ్యాయజీవితము, విద్యార్థులపై ప్రేమ, ధైర్యసాహసములు, నిష్కడత, ధర్మాపత్తి, స్వార్థత్యాగము, పరోపకార పరాయణత్వము మున్నగు సంగతులు తెలియజేసి బట్టి మహామహుని జ్ఞాపకార్థము అచట హృదయ నోక పరమమందిరము నెలకొల్పట చాల ప్రయోజనపడెనును నుచిరి. ఇట్టిపనికి గడంబులో పురజనులందరి సహాయకార్యకర్తలగునయ్య, అప్పచి యుత్సాహమును వెంపొందిజేసి లజపతిరాయగారి పట్టుదల బిచ్చును గ్రహించి పాటుబడవలెనని చెప్పిరి. కర్రా శివరామయ్యగారు ఈ పరమమందిరము ద్వారా లజపతిరాయగారి ఉద్దేశములు వ్యాపింపజేయు దాధ్యక్షతగదనియు, సభ్యులు వివిధగా చుదాలినిచ్చి మందిరము తగరగుటకు కృషిపంపవలెనని హెచ్చరించిరి. కాశీభట్ల శుభ్రాస్వామిగారు లజపతిరాయగారి ఆశయముల కొరకురావలెను చాల్చులెనని యువకులు హెచ్చరించిరి. ఆధ్యక్షునికి నందనములతో సభ ముగింపబడెను.

కొత్తపట్టణము (గుంటూరుజిల్లా)

(స్వీయవిలేఖరి)

కీ|| శే|| లాలాజీ స్మరణదినసభ

కొత్తపట్టణం, డిసంబరు 21-దేశనాయకులు నిర్వహించిన 29-11-28 తేదీ, మా పట్టణమున శ్రీ చెన్నకేశవస్వామి ఆలయమునకు ముందుగా భారతీయలను సాయంత్రం 5 గంటలకు కీ|| శే|| లాలాజీ స్మరణదిన సభ జరుపబడెను. ఆసభ యందు మ. రా. రా. మూలకు సరసింహరావునాయకుగారు, లాలాజీ పదిత్ర జీవితచరిత్ర గురించి, జననము మొదలు మరణమువరకు కీర్తిశ్రేణులగు లాలాజీగారుజేసిన ఘనకార్యముల వెల్లె ప్రాసంగ్యముల గంభీరప వ్యాసమునగి ప్రేక్షకుల యభిసాగమున ముంది. అంతట వారీయాత్మకు కాంతిసంగ పరమేశ్వరుని ప్రార్థింపుచు వారికుటుంబమునకు యీ సభవారి సాక్షాత్తులైన దిలవ్రువు తీర్థానించి సభ ముగింపబడెను.

ఆంధ్ర జాతక తత్వము

మాత్రములు 1, 2 భాగములు ఇది మహాదేవ దైవజ్ఞునిచే సంస్కృతభాషలో 8, 40 ప్రాచీన జ్యోతిష గ్రంథములయొక్క ముఖ్యాభిప్రాయములను సమీకరించుచేసి సూత్ర పూర్వకముగా రచింపబడెను. మూడు 2000 మాత్రములుగలవు. ఆమాత్రములన్నియు తెలుగుభాషలో ప్రతిసూత్రమునకు తెలుగు అర్థముగూని ప్రకటించితిమి. ఒక్కొక్క భాగము వెల రూ 1-8-0. పోస్టుఖర్చులేక.

ఆకెళ్ల వెంకటేశ్వరస్వామి, గోపాలపురం.

8849

కొత్తపట్టణం, గోదావరిజిల్లా.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము: కీడుమార్పు

1-12-28 న తేదీ గుంటూరులో సమావేశమైన ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘసభలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వమునకు సంబంధించి వ్యూహాన్ని అనుసరించుచు ఉన్నది. సమావేశమైన సభ్యులు సాక్షాత్తులయ్యగా నిర్వహించవలెనని కోరుచు ఒక తీర్మానమునుపాదించబడి విగ్రహించి తెలియబడుచున్నది. ఈవిషయమై ఆనేక అసోబాలు కల్లులకు ప్రతుల మనకాక మేరపడి నందుకు వాస్తవము కలదినుటకై మే మిష్టపడుట గావించవలసివచ్చినది. ఈ సమావేశముకై సభ్యుల కందరేయబడిన కార్యక్రమములో ఈతీర్మానమునుగురించిన ప్రస్తావనమేలేదు. కలకత్తా కాంగ్రెసుసమావేశము జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘములు జరిపిన డెలిగేట్లమును, ఆమోదములు, లభ్యభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు రి సభ్యులను సభ్యుల పూర్తిచేయుట మున్నగు సామాన్య కార్యకర్తల కలాపమునాత్రమే ఆకార్యక్రమముగలదు. అందువలన యధార్థముగా అనేకమంది సభ్యుల లీసభకు వచ్చి యుండలేదు. శ్రీ గోవిందాచార్యగారు లేచి యీతీర్మానము సభ్యులకుపాదించువరకు అందున్న సభ్యులకైననూ, యీ తీర్మానము, పంపియే తెలియదు. ఆపట్టు శ్రీగంగాధ మొదలియ్యగారుగూడ లేచి యీ తీర్మానము విజ్ఞాపించి తేదీయనూ గాన నిపుడెట్లు చర్చించుటకు విలువైనయొక అభ్యంతరము జెట్టివారు కాని శ్రీనివాసరావుగారు శ్రీ దాక్టర్ వట్టాభి సీతారామయ్యగారు, “డిసంబరు రెండవవారమునాన రాష్ట్ర సంఘాన్ని సాయము కలకత్తా కాంగ్రెసుసభకు సంబంధపడవలయు ననియు మొన్న సందర్భములో యీ విషయము రూపొందు చేయబడవలయునని ప్రతిపదన ఏదో అభ్యంతరమునై నీతీర్మానము ప్రోత్సహించుట అశ్రద్ధముగాన ఈ అభ్యంతరము ప్రోత్సహించుచున్నామని నిర్ణయమొనరించి ఆ నిర్ణయమువలన తీర్మాన మున్నకు చర్చించవచ్చుట సంబంధించినది. గాన యీ నితిలో గుంటూరులో సమావేశమైన ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘసభలో ఆకస్మాత్తుగా అత్యధిక ప్రాముఖ్యతగల యిట్టి విషయమును నిర్ణయించుటకు అక్కడ హాజరైన అభ్యంతరముగల సభ్యులకు ఎట్టి అధికారములేదు. గాన యిందువలన నిర్ణయము యిర్దియించుట ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ అభిప్రాయముగా ఎంచుటకు అనకాకములేదని మేము తెలియజేయుచున్నాము. గుంటూరునందు సమావేశమైన అత్యంతసభ్యుల 25 మంది సభ్యులతోని మేవారిలో అయిన 14 మంది ఆం. రా. కాం. సంఘసభ్యులతో గుంటూరునందు సమావేశమైన అత్యంతసభ్యులకు సభ్యులు తమ కార్యక్రమములో లేని యీ ముఖ్యనియమము అకస్మాత్తుగా నిర్ణయించుట అశ్రద్ధమునైతే, యిచ్చుది ఆం. రా. సంఘాభిప్రాయముగా నెంచుటకు విలువైనదిగాన గాన యీ వెల 11 న తేదీ రాజయ్యద్రో ఆం. రా. కాం. సంఘసభ సమావేశమున తనకాస్తవాభిప్రాయము వెల్లడించుట అనసరమనియు ఒక రిక్విజిషనునెంచునే ఆం. రా. కాం. సంఘ కార్యదర్శిగారికి అందజేయబడినది. యీ 15 మంది సభ్యులలో ముగ్గురు అభిలభ్యత కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులుగూడా నై యున్నాడు. గాన కొందరినందులోనే ఆం. రా. కాం. సంఘము సమావేశమై యీ విషయమై నివాళి ప్రాయమును కల్పించవలెను. గాన దేశములెల్లకు వాస్తవము గుర్తించుటకుగాకయని మేము కోరుచున్నాము.

జి. వి. పున్నయ్యశాస్త్రి,

పత్రి అనంతరావు,

గుంటూరు,

సూర్యదేవర సంచినరాయణం,

6-12-28.

ఆం. రా. కాం. సంఘసభ్యులు.

“జగయ్యమేల వగయరా యిట్టి జమిందార్లగు శ్రీ రాజా వాడేవు విశ్వకుండరావు జమిందార్ బహదర్ వాడు తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో, రామచంద్రపురం తాలూకాకు సంబంధించిన, జగయ్యమేల గ్రామంలో గ్రామము యొక్క యొక్క ముఖ్యముగా పరిసర గ్రామములయొక్క యొక్క యొక్క విస్తీర్ణం, 1-6-28 తేదీ, యొక్క లోకల్ కౌన్సిల్ పాఠశాలను స్థాపించియున్నాడు శ్రీ దైత్యుడు దొరవాడు, దానికి రిక్విజిషన్ చేసియున్నాడు. రాజాగారు హాస్టల్ పెట్టి దానిని యొక్క విద్యార్థుల భోజనములకు మహారాజు విరాళము పంపి, విద్యకు యోగ్యతగా ప్రోత్సహించుచున్నాడు.

(ఒక విలేఖరి.)

తా మ ర లై ల ము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చరముమీదగాని, వెంట్రుకల లులోగాని, లోనర్చుములోగాని, గోల్లలోగాని పుట్టుచున్నది.

అమ్మ తాళిజనం డిప్, బొంబాయి - మద్రాసు

నెల్లూరు ఆయుర్వేదమండలి సర్వసభ్యసమావేశము (10-12-28) తేదీ మధ్యాహ్నం 2 ఘంటలకు కోటూరిలో శ్రీ విశ్వేశ్వరం కుబ్జరామవైద్యగారి ధర్మాశ్రమవైద్య కాలాభివృద్ధి శ్రద్ధాంతరి జయంతి మహోత్సవసందర్భమున జరిగినది.

పులుగుండ్ల నరసింహశాస్త్రి, కార్యదర్శి

సామూకాటు చికిత్స

నవంబరు 24 వ తేదీ శనివారము 9 వ పుటయందు ప్రకటించిన సామూకాటు విషయమునకు జవాబు.

ఆ దూడకులనుపి మావద్దకు వచ్చినయెడల నివృత్తి చేయగలము. ఇందుకుగానె అరెడు రాజపాత అగు ఖర్చులు భరించుటకై మరేయి యితరఖర్చులును లేవు.

మార్గము:—రైల్వేస్టేషన్, పితాపురం, అచ్చటనుండి 6 మైళ్లు బండియందుగాని మోటారుయందుగాని ఉపాధిగా రావలయును.

మహారి జగన్నాథం.

శ్రీనారసింహనాట్యసభ, చిట్టిగూడూరు

పై సభవారు 1-12-28 తేదీ బంధువులకు, బుట్టయ్య పేటలో నారసింహసంస్కృత కళాశాలా కార్యకర్త నిధికోసము “మద్రాసు” మగు సంస్కృతశాటకమును ప్రదర్శించియుండిరి. నాట్యకళయందభిరుచిచేసే సంస్కృత భాషయందభివృద్ధిచేసే పలువురు పాటకమునకు జిచ్చేనీ సభవారి నాదరించిరి. ఈ 250-0-0 లు కళాశాలా నిధికి యిచ్చియుండిరి. నాటకము ముగిసిన పిమ్మట శ్రీనివాసమంత్రిరావుపంతులు మొదలగువారు సభవారి నాట్యనైపుణ్యమునుగూర్చియు నుద్వేగపూరితముగ గురించియు ప్రశంసించిన తరువాత మరెవరినో తమ పురమండలి ప్రదర్శనమునకు యాహ్వానింపును నితరపట్టణములకును వెళ్లి ప్రదర్శించి ప్రచారమొనర్చు పనిని నిర్వహించిరి. అందుచే నీ సభవారు కొలది దినములలో రాజమండ్రి మున్నగు పట్టణములలో బ్రదర్శించి యాధనమును కళాశాలానిధికి యిచ్చియుండిరి.

యస్. టి. జి. వరదాచార్యులు యం. ఏ.

నెల్లూరు వేదసంస్కృత కళాశాలకు భూరివిరాళము

బుద్ధిశక్తికాశం గ్రామనివాసులు మ-రా-రా-శ్రీ మేనకూరు బ:రామరెడ్డిగారు తమధర్మకర్తయగు శ్రీమతి శ్రీ దేవమ్మగారివేర కళాశాలయవరకును 1200-0-0 రూపయలను వ్యయముచేసి సప్తసంతానములలో నొకటియగు విద్యార్థివసతిగృహమునునిర్మించి దేశీయులకు ధర్మమార్గప్రదర్శకులయిరి.

వంతులు, విద్యార్థులు పై వసతిగృహప్రజ్ఞా మహోత్సవసందర్భమున కార్తికపక్ష పంచమి సోమవారము (పాతకాలమున శ్రీ రెడ్డిగారికిని వారి ధర్మకర్తకిని ఆయురారోగ్యముల సభిషించుచు శ్రీ మూలస్థానేశ్వరస్వామివారికి మహా వ్యాసపూర్వక దండ్రాభిషేక సహస్రనామార్చనల నొనర్చిరి.

నాడు సాయంకాలమున 60 మంది విద్యార్థులకు గృహనిర్మాణమును చేసినవారికిని దాదాపు 100 మందికి ధర్మభోజ్యములతో నన్నదానము చేయబడెను.

శ్రీ రెడ్డిగారు వసతిగృహనిర్మాణమున ఆన్వదానమును చేయుటగాక పై వసతిగృహమునకు మరమ్మత్తు కంఠారాలకై మూలధనముగా రు 116-0-0 యిచ్చునటుల వాగ్దానము చేసిరి.

కా. శీతావతిరావు, కార్యదర్శి.

హనుమజ్జాతీయ వ్యాయామ కళాశాల, గుంటూరు

మోదరాశాదు నివాసులగు శ్రీ ధర్మవీర నామన రామమండ్రాశాస్త్రి బాగీదారగారు 2-12-28 పై సంధి సందర్శించిరి. ఆసమయమున దేశభక్త కొండ వెంకటకృష్ణులకు మాడపాటి పానమంత్రిరావుపంతులు, యస్. వేదానందమాడి బ్రహ్మయ్యపంతులు, అల్లూర్ ఖయ్యూస్ సాహెబ్

మొదలగు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. కళాశాలా విద్యార్థులు 1 గంట స్వరసేపు స్పష్టములగు శ్రీ యశవంతిసేనా (శ్రీరామమూర్తి) గారిచే నేర్పబడిన పలువిధములైన వ్యాయామములను ప్రదర్శించిరి. దేశభక్తి పూరితములైన వీరగీతములను హిందీభాషలో చూపకు తెలగకు హృదయములు చలించునట్లు సాధించుచుగా బాడిరి. దేశభక్తగారు కళాశాలాసంసాపకులను మిక్కిలి కొనియాడుచు ఉద్యమమునకు సకలవిధముల జయముగాక యని యాకీర్ణించిరి.

శ్రీ నాయకుగారు హిందీభాషలో 1 మాసములో నితరుండి యువకులకు తేల్చి దేశీయవ్యాయామములను శాస్త్రీయముగా నేర్పించుచు యశవంతిసేనాగారి నభినందించిరి. ఈ యుద్వేగమునకు సకలంధదేశీయుల సర్వవిధములతోడైన బాగుండుననియు, అందువల్ల భారతదేశములోని యితరప్రాంతముల యువకులతోబాటు ఆంధ్రయువకులుగూడ బలవంతులు నాతో గృహంతులుగా నగుదురనియు గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. ఈ పదుద్యమమునకు కళాశాలా కమిటీమెంబర్లగు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు చెలసాని సక్రమారాము చాదరగారికి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు మునిసిపల్ చైర్మనుగార్లను తమకై వందనలేకుండ సాయపడుచుండవలయునని హెచ్చరించిరి. నాయకుగారు కళాశాలకు 24 లక్షలును మోదరాశాదునండి వంతుమని వాగ్దానముచేసిరి. శ్రీ మాడపాటి పానమంత్రిరావు గారి యువవ్యాసమును దెలిపించెప్పిరి.

కళాశాల కమిటీతత్వమున శ్రీ. వింజమూరి భావనాచార్యులుగారు వచ్చినవారికి వందనలు అర్పించిరి శ్రీ నాయకుగారికి కర్పూరహారము అర్పింపబడెను.

కొలచలము కృష్ణసోమయాజి, ఎం. ఏ. ఎల్. టి.

డాక్ మోన్సులూ, గుంటూరు.

కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్-కొవ్వూరు

సహకార బోధనాతరగతులు కొవ్వూరు కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్ వారి యజమాన్యమున 1928 సం॥ రం॥ డిసెంబరు 9 వ తేదీ లగాయతు 16 వ తేదీ ఆఖరునకు ప్రతిరోజున ఉదయం 11 గంటలు లగాయతు మధ్యాహ్నము 5 గంటలవరకు సహకార వరపరిసంఘ వంచాయతీదార్లకు న్యూనంఘ గుమాస్తాలకున్న ఇతర సహకారలకున్న 1. సహకార సంఘముల ఆప్తము గురించిన 2. వేరవేర సంఘముల నిబంధనలు 3. సంఘము సాపింతులు 4. సంఘమును పని ప్రారంభించేయటం 5. సంఘము తాలూకు లెక్కలను క్రమముగా వ్రాయటం 6. సంఘముయొక్క సాంఘిక లెక్కలను వగయిరాలు తయారు చేయుటను గూర్చియు క్రమశిక్షణ నొసంగుటకు గాను బోధనాతరగతులు కొవ్వూరులో కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్ ఆఫీసువద్ద పైతేదీలయిండు జరుపబడుటకు ఏర్పాటు కావలసివచ్చెను. కాన సదరు తేదీలయందు సహకార సంఘముల వంచాయతీదార్లన్నా సంఘ గుమాస్తాలన్నా ఇతర సహకారలన్నా సదరు బోధనాతరగతులకు హాజరు కాగలందులకు కొరుదున్నాను. సదరు వారముకోసాలు క్రమశిక్షణ నొసంగిన తరువాత ఆఖరుదినమున అనగా 26-11-28 తొని బోధకులు పరీక్షించబడి ఆందు ఉత్తీర్ణులయినవారికి పచ్చిమగ్గిదావజిల్లా ఫెడరేషన్ వారివలన యోగ్యతాపత్రములు నొసంగబడును. సంఘ వంచాయతీదార్లలో వుత్తీర్ణులయిన వారిలో మొదటి యిరువురుకు తగు బహుమానము లొసంగబడును.

దరఖాస్తుదారుల చెల్లించవలసిన డినుములు

1. సంఘము వంచాయతీ ఏవిధమయినదగుము చెల్లించవలసివచ్చెను.
2. సంఘములో పని చేయుచున్న గుమాస్తాలు రు 5 లు ప్రవేశ రుసుము చెల్లించవలెను. (అయితే సంఘము వారు ఇచ్చినదేయెడల సదరు రుసుముల సంఘమునండి చెల్లించవచ్చును.
3. యితర సహకారులు రు 5/- లు రుసుము చెల్లించవలెను.
4. సంఘములో పనిచేయు గుమాస్తాలు ఈ తక్షణం తరగతులతో తప్పక హాజరు కావలెను.

మళ్ళి గమనింపు:— భోజనాది వసతులు ఏర్పాటులు నుడును.

శివుడు శివరావు, కార్యదర్శి.

ద్వితీయ శిరువాహ్మూరు రాష్ట్ర మహిళా విద్యావిషయక మహాసభ తిరువనంతపురం

రాజన్న ఆఖిలభారత విద్యావిషయక మహిళాసభకు ముంజానా ప్రతిరాష్ట్రీయనందువలెనే తిరువనంతపురంలో గూడ రాష్ట్రమహిళాసభ జయవరముగా సావిక మహిళా కళాశాలాభివృద్ధిసంఘం 1-12-28 తేదీరి మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు శ్రీమతి నేలారాధం కంపివాకి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. సుమారు 10 గురు ప్రతిభులు వచ్చిరి. అందులో ముఖ్యులు శ్రీమతి కోదంబిల్లా ఎమ్. ఎ. ఎమ్. డి. శ్రీమతి వాంసా బాయి రాజారామరావు చంద్రశేఖరకాసరి, మరెవరికొకరి (కార్యదర్శి, కారపేటపరి, శ్రీమతి మీనాక్షమ్మ ఎమ్. ఎ. (మహిళామండలం) అమ్మ బాండీ పరి, సారా పాకకాకనన్, శ్రీమతి రుక్మామ్మ గౌడ.

ప్రాథమికవిద్య స్త్రీలవాస్తవము చేయవలెననియు, గృహధిరణవిద్యను కళాశాలలో విద్యకళాప్రయుగా జెప్పవలెననియు, విశ్వవిద్యాలయపు (Extension Lectures) స్త్రీలకు గృహకృత్యములను జక్కపెట్టుకొన శక్తిని గలిగించు పాకకాస్త్రీయు, జట్టుపని, చేతిపనులు, మొదలగునవి జెప్పవలెననియు, కాంధి సామాన్యభావనా పాకకాలలో తప్పక జెప్పవలెననియు, మొదలుగాగల తీర్మానములు గావించబడెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

వరదనప్రపరిహార కేంద్రసంఘము

తూర్పుగోదావరిజిల్లా వరదనప్రపరిహారకేంద్రసంఘము వారికి 1928 సం॥ రం॥ నవంబరునెలలో చేసిన విరాళముల వివరము.

శ్రీ పితాపురం మహారాజాగారు రు 2000, కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ రాజమండ్రి కాలాకాబోర్డు చెరు రు 500, రాజమండ్రివరమునండి రు 857-8-0, అమలాపురమునండి రు 280, శ్రీగన్నరూరజనరలుకారు చెన్నపురివరముగాక, శ్రీకల్లం పూడి జమీందార్లు, రావు రంగారావుబహదూర్గారు చెరు రు 250, కన్జెకో. ఆపరేటివువ్యాంకి బంధురు రు 800, మల్లా సక్ర ప్రసన్నంగారు రు 150, దివాన్ బహదూరు కొమ్మిరెడ్డి సూర్య నారాయణమూరి నాయుడుగారు, పయిడా వెంకటాచలపతి గారు, పయిడా శ్రీరామకృష్ణయ్యగారు చెరు రు 116, చేంబర ఆఫ్ కామర్సు కాకినాడ, మేజీబీ బి.బా.కా కలెక్టరుచెరు రు 100, శ్రీధాపురమునండి రు 80, నీడమర్రి కృష్ణమూర్తిగారు రాజమండ్రి, దివాన్ బహదూరు డురే శేషి శేషగిరిరావుపంతులు గారు, జయంతిరామయ్యపంతులుగారు, ములుకట్ల అచ్యుతరామయ్యగారు, కొత్తపేట గ్రామపానుం చెరు రు 50, జిల్లా వెంకటస్వామినాయుడుగారు బరంపురం రు 25, గుంటూరునండి డి పాపలి చండాల, రాజాకాకర్లపూడి వెంకటకృష్ణంరాజుగారు చెరు రు 20, దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు కాకినాడ, కే. నుబ్బయ్యగారు పాపనాళం చెరు 15, కాకినాడవిల్లవరసూర్లు రు 18-12-0, తావేళ్ళేరం అత్తయ్యగ్రామములనండి రు 12-8-0, యల్. రామచంద్రమూర్తిగారు, గిండి వెంకటనారాయణ రైతుమిల్లు గుడివాడచెరు రు 10, జే. డి. నవీకరాచి రు 5, నాళం రామలింగయ్య, యల్లా బోళ్ళేరం కామేళ్ళేరం రావు, మైండా సూర్యనారాయణమూర్తి కాకినాడ, బి.కోటి లింగం బురడ (గంబంజిల్లా) నెల్లూరు వరదల నప్రసహాయ కమిటీ, కృష్ణారైతుమిల్లు, కేంబిగోపాల రైతుమిల్లు, రామకృష్ణ రైతుమిల్లు, రేపల్లె ఆర్. రావుజి. పి.గాచెరు రు 5, అంగర సూర్యనారాయణరావు గారు, చాగంటి సుబ్బారావుగారు చెరు రు 15 క. మొత్తం 59184-0-0.

దుగ్గిరాల సూర్య ప్రకాశరావు,

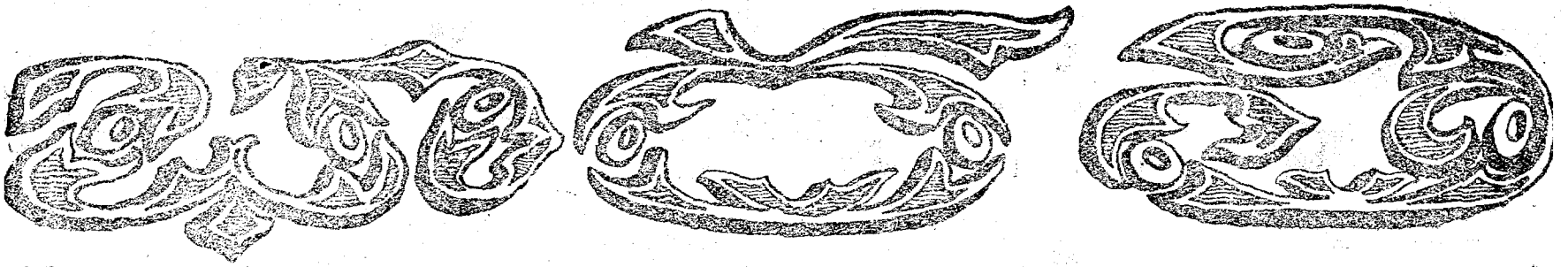
కాకినాడ.

కార్యదర్శి.

విలేఖకుల కొక విజ్ఞప్తి

మాకు చేరిన వ్యాసములు, లేఖలు, స్థలము, చాలక నిలిచిపోవుచున్నవి. వ్యాసములను, వృత్తాంత లేఖలను వ్రాయువారు విరళముగా, పేజీ కొక వైపున క్లుప్తముగ వ్రాసిన ప్రచురింప వీలుండును. చాలమంది దీర్ఘముగ వ్రాయుచున్నారు. వానిని ప్రచురించుట కష్టముగ నున్నది. ఎంత క్లుప్తముగ వ్రాసి బంపిన నంత సంతసింతుము.

ఆం॥ వి॥ సరి.

కొత్త సంచిక వెలువడినది.

చందాదారులు కండు.

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతి చంద్రమా సాది నివ్రచురింపబడును

ప్రతినందికయందును మూడునాలుగు రంగుల చిత్రములు, ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును
చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడి పత్రికల నుచితముగఁ బంపుటకు వీలులేదు.

మాదిరిపత్రిక వలయువారు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

మార్గ శీర్ష మాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

బాలచంద్రుడు—కె. అన్నమరాజశర్మగారు; ఏ మనుభవించును?—వేంకటపార్వతిశర్మ కవులు; మహాభారతమందలి విరటుని బృహన్నలా పరీక్షణము—కోరాడ రామకృష్ణయ్యగారు; విభవాబ్ధి సృష్టి—వడ్డేది సుబ్బారాయణుగారు; శబ్దశక్తి వివరణము—కేతవరపు వేంకటశాస్త్రిగారు; పద్మనాభము—పురిపండా అప్పలస్వామిగారు; తిక్కన విరాటపర్వము—గుట్టం వెంకటసుబ్బరామయ్యగారు; హృదయావేదనము—జనమంచి సీతారామస్వామిగారు; అప్పకవి సాహసము—జాస్తి శ్రీరాములుచౌదరిగారు; అంధకారము—శ్రీ. శ్రీ.; ప్రియావలోకనము—కాండ్లగుల రామచంద్రరావుగారు; లోకవృత్తము—పురాణం సూర్యనారాయణ తీర్థులుగారు; యుగధర్మము—సి. పద్మావతీదేవి; దురదృష్టము—మంగిపూడి శ్రీరామచంద్రశాస్త్రిగారు; నిత్యము—రాయనం వెంకటశివుడుగారు; దశకంఠ రావణతత్వము—విక్రమదేవవర్మగారు; విమానం—భమిడిపాటి కామేశ్వరరావుగారు; చెఱకు—మిన్నికంటి గురునాథశర్మగారు; తాన్నేను—కొంపెల్ల జనార్దనరావుగారు; ఆత్మార్పణము—తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరిగారు; చీనా జాతీయ ప్రభుత్వవిజయము—జయంతి వెంకట కిరీటిరావుగారు; నాటికి నేడు—పింగళి లక్ష్మీకాంతం, కాటూరి వేంకటేశ్వరరావుగారు; రషియా కార్మిక స్మృతి—జరుగు

మిల్లి సాంబశివరావుగారు; శ్రీ శివాజీ మహారాజు—శంకరనారాయణ కవులు; ధాన్యకటకము—కొప్పేరుకొండగడ్డ—యల్. వెంకటరమణయ్యగారు; పిలుపు—ప్రతివాదిభయంకరం రంగాచార్యులుగారు; కాళాపహాడ లేక “సంఘబలి”—జయంతి వెంకటకృష్ణరావుగారు; పారిజాతము—చిర్రాపూరు కామేశ్వరరావుగారు; ఇంద్రవర్మ తామ్రశాసన మా?—రాళ్ళబండి సుబ్బారావుగారు; చ్యుతి—విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారు; ప్రాచీన జ్యోతిష గ్రంథములు—నిడుమోలు కనకసుందరంగారు; క్రాంతిపాత—కొటికెలపూడి యజ్ఞేశ్వరగారి నరసింహశర్మగారు; ఆంధ్రాభ్యుదయము; ఏమూరి నరసింహం పంతులుగారు—భోగరాజు నారాయణమూర్తిగారు; మా చాకలి—తలిశెట్టి రామారావుగారు (వ్యంగ్యచిత్రము); కీ. శే. లాలాబజవతిరాయి; లజపతిస్మృతి—చల్లా పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు; భారతీయ మహిళామండలి; కలువకన్నె—పువ్వాడ శేషగిరిరావు, చోడవరపు జానకిరామయ్యగారు; ఆంధ్ర సభలు—నంద్యాల ౧౯౨౮ : తీర్మానములు; కలగూరగంప:—వల్లభికంపె బలసిన శ్రీ-పాటిమనుష్యుడు; పోషకుడు; జగదీశచంద్రుని వాక్యములు; శేకాట; శ్రీరమణ మహర్షి; ౧౮౫౭ సం॥పు విప్లవమందలి ఒక విశేషము; శ్రీకారదా నికేతన చిత్రములు—3; ఆకస్మికభాయాచిత్రము ౧; గృహపరిశ్రమ (చి); మల్లారు రాగిశి; విమర్శనలు; సాభిప్రాయవిశేషములు

చిత్రములు

త్రివర్ణచిత్రములు:—‘నటరాజు’, గోడీరాగిణి.

సారణధా చిత్రములు:—క్షేత్రపరాజులు 3; దివాన్-ఇ-ఖాస్; పల్లవశాసనము-సంగమేశ్వరము ౨; బాణశాసనము-సన్నమూరు; విఘాచిదేవతకాలుపు; గోషక్రభువు, సి. వి. రామనుగారు, తాడిపత్రి రాసువాచార్యులుగారు; డి. బలరామకృష్ణయ్యచౌదరిగారు, చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు; మహానందిక్షేత్ర చిత్రములు ౪; కీ. శే. లాలా బజవతిరాయిగారు; ఆంధ్రమహాసభల నాయకులు ౫; ఇతర చిత్రములును.

భారతి ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు పైన కంట్రాక్టుపుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రూ. 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రూ. 30
డిటా	1 పుటకు ,, 11	డిటా	1 పుటకు ,, 15
డిటా	1 పుటకు ,, 6	డిటా	1 పుటకు ,, 8
3	1 పుటకు ,, 25		
డిటా	1 పుటకు ,, 13		
డిటా	1 పుటకు ,, 7		

రీడింగు మేటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున లభికముగా చార్జి చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

మేనేజరు, “భారతి”, తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

శాసనసభా ప్రశ్నోత్తరములు

భారతిగీతములను పోలీసువారు పట్టుకొనుట

జి. అదివారాయణ చెట్టిగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) ఇటీవలనే తిరువల్లికి హిందీ ప్రచారకార్యాలయమును నగరముందలి మరియొక పుస్తక దుకాణముందు గల భారతిగీతములు పట్టుకొనుట నిజమేనా? (బి) ఇట్లుచర్య దీనికొనబడుటకు కారణమేమి? (సి) భారతిగీతములు 20 యేండ్ల కాలమునుండియు పుర్రుపబడుచు విరివిగా దేశముటను వ్యాప్తమగుచుండుట ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా? (డి) ఈ గ్రంథములలో నేదయిన ఆక్షేపణకరమగు సూతనవిషయమును ప్రభుత్వమువారు జాపగలరా? (ఇ) నుబ్రహ్మణ్య భారతి గారి విభవయును వానికుటుంబమునకు చెందిన యితరులను, నిరుపేదలనియు, యాగ్రంథము లీవిధముగా పట్టుకొనబడెనన, వారి దీవనోపాధికి ఆటంకము గలుగననియు, ప్రభుత్వమువారికి తెలియునా? (ఎఫ్) ప్రభుత్వమువారికి ఆక్షేపణకరముగానున్న యేదయిన సూతనవిషయమును రద్దుగావించుటకు పూచీపడిన యెడల పట్టుకొనబడిన గ్రంథములను యెవరివి వారికి వరుల ఇచ్చి వేయ విషయముగూర్చి ప్రభుత్వమువారు చాలాచింతించెదరా?

జవాబు:—(ఏ) అవును. (బి) బర్మా ప్రభుత్వముచే జారీచేయబడిన క్షోద్యోతి 99 (ఏ) నెక్సను ఆర్డరు. (సి) లేదు. (డి) ప్రభుత్వమువారి కావిషయము తెలియదు. (డి) (ఎఫ్) తిరువల్లికి హిందీ ప్రచార కార్యాలయము నుసరింపెండెం టుచే జెట్టుబడిన దరఖాస్తు ప్రాగ్భర్త విచారణలోనున్నది. ఇది తరిమగిరింపబడువరకును ప్రభుత్వమువారు రెట్టి ప్రకటనయును గావించజాలరు.

సి. ఎస్. ముత్తురంగముదలియారగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) భారతిగీతములు పోలీసువారిచే పట్టుకొనబడిన విషయముగూర్చి 9-10-28 తేదినభోలో ఆమోదింపబడిన వాయిదా తీర్మానమువై ప్రభుత్వమువారు లేమిచర్య దీని కొనియున్నార?

జవాబు:—వరక ఆర్డరులు జారీచేయబడువరకు భారతి గీతములను పట్టుకొనబడని పోలీసు వారికి ప్రభుత్వము వారు తరచు వాసగియున్నాడు. హిందీ ప్రచార కార్యాలయము నుసరింపెండెం టుచే జెట్టుబడిన దరఖాస్తు ప్రాగ్భర్తవారిచే తరిమగిరింపబడువరకును ప్రభుత్వమువారు లేమి చర్యయును దీనికొనబడు కదలేకపోవరు.

జి. నారాయణరాజుగారు

ప్రశ్న:—బర్మా ప్రభుత్వముయొక్క ఆర్డరు జారీచేయబడకపూర్వము వాకిని యీ ప్రభుత్వమువారికిని భారతిగీతములగూర్చి యీ ప్రభుత్వమువారికిని తెలియజేసియుండెనా? జవాబు:—లేదు.

మద్రాసు లోకలుబోర్డుల చట్టముయొక్క సవరణ

సి. ఎస్. ముత్తురంగముదలియారగారు

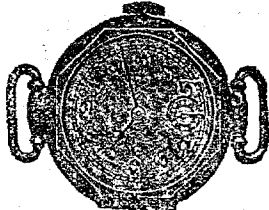
ప్రశ్న:—ఏ. మద్రాసు లోకలుబోర్డుల చట్టమును సవరించు చిత్తుచట్టమును తయారుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు తేలికద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టిరి? బి. లోకలుబోర్డులనుండి అభిప్రాయములను గ్రహించి తరువాత ప్రభుత్వమువారు లేమిచర్య దీని కొనిరి? సి. బిల్లుకు ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న ఆసక్తియనుకు కారణమేమి? డి. తమ బిల్లులో నామినేషనులను పూర్తిగా దీనివేయబడియున్నార? ఇ. బిల్లు నెప్పుడు ప్రవేశపెట్టబడియున్నాది?

జవాబు:—ఏ. మద్రాసు లోకలుబోర్డుల చట్టము (1920) మద్రాసు బిల్లు మునిసిపాలిటీల చట్టము (1920) లను సవరించు చిత్తుచట్టములను తయారుచేయుటకు రూ. 2,576-9-4 ఖర్చు గావించబడినది. బి. సి. లోకలుబోర్డుల అభిప్రాయములు 15-7-28 లోగా తేలికద్రవ్యమున, కాని ఆ తేలికద్రవ్యము అనేక లోకలుబోర్డుల ప్రభుత్వముల నొసగలేదు. చిత్తుచట్టము అంతవరకు చేరిన లోకలుబోర్డుల అభిప్రాయములతోనూ లోకలు అందు మునిసిపల అడ్వైజరీ కమిటీయెడల 15-10-28 తేదిన భోలో జెట్టుబడినది. డి. నెంబర్ 62 (688) ప్రశ్నయొక్క సి. క్లాజున కొనగలబడిన జవాబు చూడవలెను. (ఇ) నిబంధనలు కడవడిసారి నిశ్చయింపబడిన వెంటనే బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడును.

వైద్యపురం మునిసిపాలిటీ మూడవవార్డు ఎన్నిక

సి. రామసోమయాజులగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) వైద్యపురం మునిసిపల వైర్డును ముచ్చిన్న చిన్న వరదరాజుగారి సభ్యత్వము యీ ఆర్టికల్ ముసాంతముతో అంతమొందునా? బి. ఈ సంవత్సరము అతడు మూడ

నెం 4686

ఆనంద గడియారములనే కోరుదు. గడియారపు బినలు సరియైనవని గ్యారంటీ యివ్వబడును.

కోట ఆనందకృష్ణశెట్టి

217, చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

రసాయన చాయశాల
మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లెను మొదటివారని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు విన్నా, మరియితర రకములను ముట్టరు.

5143

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

జవాబు:—(ఏ) వైర్డును తనకు గల యధికారము ప్రకారము సదరుయెన్నిక 10-10-28 తేదీని జరుపుట కేర్పాటుచేసి, పోలింగ్ ఆఫీసరును నియమించి యుండెనా? డి. ఎన్నిక తేదీ యుడయ్యును వైర్డును సదరు యెన్నిక జరుపుటకు మరియొక కాన్సిలరును నియమించెనా? ఇ. అట్లువైర్డును వైర్డును తన పోలింగ్ ఆఫీసరు కొన్ని కారణములవలన హాజరుకానందున ఎన్నిక వాయిదావేయబడినది ప్రకటించెనా? ఎఫ్. వైర్డును జెట్టిగేటు మాత్రము ఎన్నికను నడిపించెనా? జి. ఎన్నిక సమయము ఉదయం 7 గంటలని ప్రకటించబడి 7-80 గంటలకు ప్రారంభింపబడినా? హెచ్. సదరు యెన్నికను రద్దు గావించి ఆ వార్డుకు మరియొక యెన్నిక జరుప వలసి నదిగా ఉత్తర వాసనటుకు ప్రభుత్వమువారు చాలాచింతించెదరా?

జవాబు:—ఏ. వైర్డునుగారిఉద్వ్యగకాలము 1-11-28 తేదీ మధ్యాహ్నముతో అంతమొందెను. బి. మొదలు జి. వరకు—ఈ ప్రశ్నలలోగల విషయములన్నియు సరిగా నున్నవని యే ప్రభుత్వమువారికి తెలిసినది. హెచ్. మూడవవార్డుకు మరియొక యెన్నిక జరుపవలసినదిగ ప్రభుత్వమువారు చాలాచింతించియున్నార.

బెజవాడమునిసిపల వైర్డునుగారు గవర్నరుగారికి

స్వాగతప్రము సమర్పింప నిరాకరించుట

మిర్జాపూరి జమీందారుగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ ప్రధాన కట్ట ప్రకాశనోత్సవసందర్భమున 5-12-27 తేదీన బెజవాడ దర్శింపబోయియుండిన గవర్నరుగారికి స్వాగతప్రము సమర్పింప బెజవాడ మునిసిపల కాన్సిలు యేకగ్రీనముగా తీర్మానించి యుండుట నిజమేనా?

(బి) స్వాగతోత్సవాసమయ వైర్డునుగారిచే పయ్యబడినా, లేనినా ఎందుచే? (సి) గవర్నరుగారి పూర్వపురస్కరము నగూడ అతడు స్వాగతోత్సవాసమయ చదువ నిరాకరించెయ్యుండెనా? (డి) ఈవిషయముగూర్చి ప్రభుత్వమువారు లేమి చర్య దీనికొనెదరా?

జవాబు:—(ఏ) అవును. (బి) వైర్డునుగారు కాసనపట్ట తనయెన్నికసందర్భమున తనపై జెట్టుబడిన పిటీషనుయొక్క విచారణసందర్భమున మిలిటిపట్టుమునకు బోయియుండినందున స్వాగతోత్సవాసమయ వరకు చదువలేదు. సి. లేదు. స్వాగతోత్సవాసమయ వైర్డునుచే చదువబడుటకేర్పాటుచేయబడినది. డి. ఎట్టిచర్యయును దీనికొనబడిన యివసరము ప్రభుత్వమువారికి గాన్పించదు.

కల్లిక్ సర్వీసులలో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

సి. ఎస్. ముత్తురంగముదలియారగారు

ప్రశ్న:—(ఏ) కల్లిక్ సర్వీసులలో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు సంబంధించిన సమస్యను ప్రభుత్వమువారికి తెలిపి విచారించియున్నారా? (బి) ఈవిషయముగూర్చి ప్రభుత్వమువారు కొకయు తక్షణపుడు జారీచేసియున్నారా? (సి) ఈవిషయముగూర్చి తమ గావించితిర్మానములను సభయెడల జెట్టుచెదరా? (డి) ఒక ప్రత్యేకసంఘముతో జన్మించిన కారణముబట్టి ప్రభుత్వోద్వ్యగలకు ప్రామాణ్యమును నిర్ణయించువిషయము గూర్చి ప్రభుత్వమువారు లేదయిన నిశ్చయించిరా? లేక అవిషయము చాలాచింతించుచున్నారా?

జవాబు:—(ఏ) ప్రభుత్వమువారు చాలాచింతించుచున్న విషయము కల్లిక్ సర్వీసులలో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముగూర్చి కాదు. కల్లిక్ సర్వీసులకు రిక్రూటుమెంటు విషయముతో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముగూర్చి వారు చాలాచింతించుచున్నార. (బి) కొ

న్ని సర్వీసులకు రిక్రూటుమెంటుగూర్చి ఆర్డరులు జారీచేయబడినవి. మిగిలినవారి విషయము చాలాచింతించుచున్నది.

సి. అలాచన పూర్తికాగానే ఒకట్టెంటుమెంటు సభయెడల జెట్టుబడును. డి. లేదు.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా బోర్డు కెన్నుకోబడిన సభ్యుల పేర్లు గెజెట్టులో ప్రకటింపబడుట

బి. వెంకటరత్నంగారు

ప్రశ్న:—ఏ. 1-9-28 తేదీన తూర్పుగోదావరి జిల్లా బోర్డుకు ఎనమండుగురు సభ్యులు రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డుచే ఎన్నుకొనబడుట నిజమేనా. బి. రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులపేర్లను తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటునకును ప్రభుత్వమునకును పంపియుండుట నిజమేనా. సి. వీరిపేర్లు గెజెట్టులో ప్రకటింపబడకపోవుట నిజమేనా? అట్లగునా? ఎందుచే? డి. రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటునుండి తనకు చేరిన పేర్లను తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు ప్రభుత్వమువారికి పంపకపోవుట నిజమేనా? ఇ. సదరుపేర్లు గెజెట్టులో వెంటనే ప్రకటింపబడునటుల ప్రభుత్వమువారు కేర్పాటుగావించెదరా?

జవాబు:—ఏ. బి. అవును. సి. డి. ఇ. రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డుచే తూర్పుగోదావరిజిల్లాబోర్డుకు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులపేర్లుగల లేఖ తూర్పుగోదావరిజిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటునుండి ప్రభుత్వమునకు చేరినది. ఎన్నికవిషయమున గావించబడిన యొక యాక్షేపణ తరిమగిరింపబడిన పిమ్మట సభ్యులపేర్లు పోర్టునెంటు బార్డు గెజెట్టు 2-10-28 సంచిలో ప్రకటింపబడిన.

రాయపేట ఆస్పత్రి భవనముల అభివృద్ధి

అబ్దులు హమీదుఖాన్ గారు.

ప్రశ్న:—ఏ. కాసిం సాహెబు ప్రభిల్తా కొన్ని యిండ్లు రాయపేట ఆస్పత్రి ఆవరణలో చొచ్చుకొనియున్నవా? బి. అవి చాల అవాలోగ్యకరమగు స్థితిలో నున్నవా? సి. ఈయిండ్లలో గత సంవత్సరమున కలరా బాధ్యము ప్రవేశించియుండెనా? డి. రాయపేట డివిజనులో మొట్టమొదట కలరా ప్రవేశించుట యీ యిండ్లలోనేనా? (ఇ) యీ యిండ్లను దీనివేసి ఆస్పత్రి యవరణ అభివృద్ధిచేయుట అవసరమని గవర్నరు దంపతులను, ఆస్పత్రి యుద్వ్యగులను, ప్రభావములును, తెలిసియుండిరా? ఎఫ్. తయార్యాధి ఆస్పత్రి లీ సేవలు బడువరకును ఆవరణాభివృద్ధి నిలుపుగావించబడియున్నదా? జి. ఈవని జరుగట కెన్నియేండ్లు పట్టువచ్చును? హెచ్. అతరణాభివృద్ధివిషయము మొట్టమొదటగా ప్రస్తుతావసరము బట్టి యీయిండ్లను అవరణలో గలపుకొను విషయము చాలాచింతించెదరా?

జవాబు:—ఏ. అవును. బి. లేదు. సి. ప్రభుత్వమువారికి సరియగు భోగట్టాలెలియదు. కాని గత సంవత్సరమున యిండ్లలో మూడిండ్లలో కలరా ప్రవేశించెనని కొందరు నివాసమునుండి జూలై నెలలో యొక మెమోరియలు చేరియుండెను. డి. లేదు. 1927 జూను మాసాంతముననే బాధ్యము ప్రవేశించెను. కాని రాయపేట డివిజనునుండి జూలై మూడవవారము వరకు కలరాకేసు యేదియుగూడ రిపోర్టుచేయబడియుండలేదు. ఇ. ప్రశ్నలో జెప్పబడినవిధముగా ప్రభావములునుండి కొన్ని మెమోరియలులు చేరియుండెను. అవిధముగనే గోషను ప్రత్యేకంగా రోగమునను ఆస్పత్రి విజిటర్లుగూర్చి

